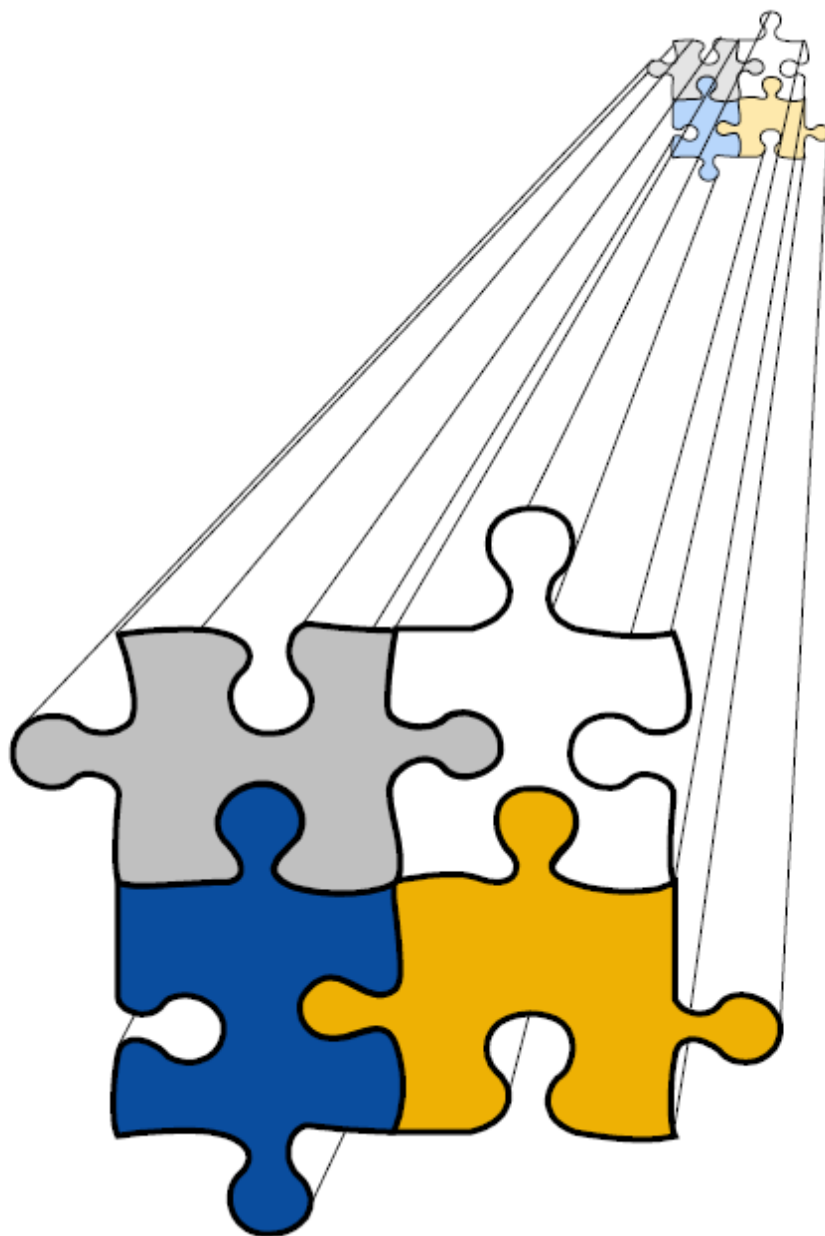

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA (2015. – 2030.)

APSTIPRINĀTA
saskaņā ar Rojas novada domes 2016.gada 19.janvāra sēdes lēmumu Nr.6
“Par attīstības dokumentu apstiprināšanu” (protokols Nr.1, 6.punkts).

SATURS

IEVADS	3
1.PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS, PAMATNOSTĀDNES, TENDENCES..	4
VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKS IESKATS	4
1.1. VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS.....	4
1.2.VĒSTURISKS IESKATS	4
VĒRTĪBAS	5
1.3. VIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	5
1.4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS – KOPSAVILKUMS.....	5
IEDZĪVOTĀJI	6
1.5. APDZĪVOJUMS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	6
EKONOMISKĀ DARBĪBA	6
1.6. NODARBINĀTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	6
1.7. TAUTSAIMNIECĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	7
1.8. OSTA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	7
SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA	8
1.9. KULTŪRVIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	8
1.10. IZGLĪTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	8
1.11. SPORTA UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	9
1.12. SOCIĀLĀ JOMA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	9
TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA.....	9
1.13. SATIKSME – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	10
1.14. MĀJOKLIS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	10
1.15. INŽENIERAPGĀDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	11
1.16. KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	11
NOVADA TĒLS UN PĀRVALDĪBA.....	12
1.17. NOVADA TĒLS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES.....	12
1.18. PĀRVALDĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES	12
2. STRATĒGISKĀ DAĻA	14
2.1. ROJAS NOVADA VĪZIJA	14
2.2. ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IETVARŠ	16
2.3. ROJAS NOVADA STRATĒGISKIE MĒRĶI	17
2.4. ROJAS NOVADA ILGTERMIŅA MĒRĶU (ILGTERMIŅA PRIORITĀŠU) UN STRATĒGISKO MĒRĶU MIJIEDARBĪBA	18

2.5. ROJAS NOVADA STRATĒGISKO UN ILGTERMIŅA MĒRĶU ATBILSTĪBA KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI UN LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI LATVIJA 2030	20
2.6. TERITORIJAS SPECIALIZĀCIJA	23
3.TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA.....	24
3.1. GALVENĀS FUNKCIONĀLĀS TELPAS, NOZĪMĪGĀKIE TELPISKĀS STRUKTŪRAS ELEMENTI, TO IZMAIŅAS	24
3.2. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA, SOCIĀLA RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU KLĀSTS, PRIEKŠLIKUMI ATTĪSTĪBAS CENTRU IZVIETOJUMAM.....	28
3.3. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN TEHNISKA RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU UN INFRASTRUKTŪRAS KLĀSTS, GALVENIE TRANSPORTA KORIDORI.....	33
3.4. DABAS TERITORIJU TELPISKĀ STRUKTŪRA, KULTŪRVĒSTURISKI NOZĪMĪGĀS TERITORIJAS, AINAVISKI VĒRTĪGĀS TERITORIJAS	37
4.NOVADA FUNKCIONĀLĀS SAITES.....	41
4.1. ROJAS NOVADA KOPĒJĀS INTERESES UN VIENOJOŠĀS TENDENCES AR TALSU NOVADU	41
4.2. ROJAS NOVADA KOPĒJĀS INTERESES UN VIENOJOŠĀS TENDENCES AR DUNDAGAS NOVADU	42
4.3. ROJAS NOVADA KOPĒJĀS INTERESES UN VIENOJOŠĀS TENDENCES AR MĒRSRAGA NOVADU	43
5.ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBA	45
5.1. INDIKATORI ROJAS NOVADA STRATĒGISKO MĒRĶU IZVĒRTĒŠANAI TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI	45
5.2. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMAS PROCESS.....	46
6.TABULU, ATTĒLU, SHĒMU UN KARTOSHĒMU SARAKSTS.....	48
7.IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI.....	49
8.SUMMARY	50

IEVADS

Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015. – 2030.gadam ir **ilgtermiņa plānošanas dokuments, kurā tiek noteikts novada attīstības redzējums jeb vīzija, stratēģiskie mērķi, ilgtermiņa mērķi, teritorijas specializācija un telpiskās attīstības perspektīva**. Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija izstrādāta, pamatojoties uz likumu „Par pašvaldībām”, (19.05.1994.), Teritorijas attīstības plānošanas likumu (13.10.2011.), Attīstības plānošanas sistēmas likumu (23.05.2008.), MK noteikumiem Nr. 970 – „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” (25.08.2009.), MK noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” (14.10.2014.), kā arī Rojas novada domes lēmumiem.

Izstrādājot Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, ievērtēta Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija „Latvija 2030”, Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas un attīstības plānošanas dokumenti, Talsu, Dundagas un Mērsraga novadu attīstības plānošanas dokumenti, kā arī iepriekš izstrādātie attīstības plānošanas dokumenti, kas attiecas uz Rojas novada teritoriju, tādējādi respektējot savstarpējās saskaņotības un pēctecības principus. Sasaiste ar Talsu, Dundagas un Mērsraga novadu attīstības plānošanas dokumentiem ievērtēta pašreizējās situācijas raksturojumā, kā arī analīzes kopsavilkumā, kā arī vērtējot novada funkcionālās saites (4.nodaļā).

Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtspējības principā balstīts ilgtermiņa pamatdokuments, saskaņā ar ko tiek izstrādāta novada Attīstības programma un atbilstoši stratēģijai tiek izstrādāts Rojas novada teritorijas plānojums un citi plānošanas dokumenti.

Galvenās idejas, kas noteiktas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, tapušas ar plaša iedzīvotāju loka līdzdalību, ievērojot atklātības, daudzveidības, vienlīdzīgu iespēju un integrētas pieejas principus. Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija izstrādāta, balstoties uz pašreizējās situācijas raksturojumu un analīzi jeb datu analīzi, izmantojot rīcības plānošanas metodi, kas īpašās plānošanas darbnīcās vienojusi aptuveni 70 cilvēku, kā arī izmantojot plašu spektru dažādu veidu anketēšanas rezultātus. Pārskats par pielietotajām metodēm un plānošanas procesa rezultāti apkopoti atsevišķā sējumā – „Pārskats par Rojas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas plānošanas procesu”.

Vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa mērķi ir Rojas novada telpiskās attīstības perspektīvas pamats. Šī perspektīva atainota gan grafiski, gan tekstā četros veidos – parādot galvenās funkcionālās telpas, attēlojot apdzīvojumu un sociāla rakstura publiskos pakalpojumus, atspoguļojot apdzīvojumu un tehniska rakstura publiskos pakalpojumus un izceļot dabas un kultūras teritoriju struktūru.

Ievērtējot nepārtrauktības principu, dokumentā izstrādāta stratēģijas uzraudzības sistēma, kas balstīta uz teritorijas attīstības rādītājiem, kuri saistīti ar katru no četriem stratēģiskajiem mērķiem.

1. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS, PAMATNOSTĀDNES, TENDENCES

VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKS IESKATS

1.1. VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

Rojas novads atrodas Ziemeļkurzemes ZA daļā – tas stiepjas aptuveni 42 km garumā pa Rīgas jūras līča Piejūras zemieni. Novads ietilpst Kurzemes plānošanas reģionā. Novada centrs Roja atrodas 37 km attālumā no lielākās tuvākajā apkaimē atrodošās pilsētas – no Talsiem - un 126 km attālumā no Rīgas.

Caur Rojas novadu neiet galvenās LR transporta maģistrāles, - novadu šķērso divi valsts reģionālie autoceļi – P 126 (Valdgale – Roja) un P 131 (Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka). Rojas novada teritorijā ir 9 ciemi – Aizklāņi, Melsils, Pūrciems, Ģipka, Rude, Žocene, Roja, Kaltene un Valgalciems. Rojas novada teritorija robežojas ar Dundagas novadu (Z, ZR un R daļā), Talsu novadu (DR, D daļā) un Mērsraga novadu (DA daļā).

Rojas novada teritorija ir 200,5 km² liela, un iedzīvotāju skaits 2015.gada janvārī bija 4186. Iedzīvotāju skaitam visās Rojas novada apdzīvotajās vietās ir tendence samazināties. Nozīmīga loma Rojas novada attīstībā ir Rojas ostai. Vairums strādājošo nodarbināti zivju apstrādes rūpniecībā un zvejniecībā, ievērojams skaits iedzīvotāju tiek nodarbināti novada domes iestādēs un uzņēmumos, tirdzniecības uzņēmumos, pakalpojumu sniegšanā, meža apsaimniekošanā, kokapstrādē un lauksaimnieciskajā ražošanā. Pateicoties garajai jūras piekrastes līnijai, aktīvāka kļūst tūrisma joma.

Atbilstoši 2013.gada datiem Rojas novada teritorijas attīstības indekss ierindo novadu 27.vietā 110 Latvijas novadu vidū.

1.2. VĒSTURISKS IESKATS

VIDUSLAIKI

Rojas vārds pirmo reizi minēts 1387.gadā. Roja bijusi reti apdzīvota Lubezeres muižas nomale, jo atradusies tālu no galvenajiem satiksmes ceļiem.

16. – 18.GADSIMTS

16.gs. otrajā pusē Rojā darbojusies kabotāžas osta, no kurienes Lubezeres barons uz ārzemēm eksportējis muižas ražojumus – labību, kokmateriālus, dzelzs izstrādājumus. 1582.gadā Rojas ciemā bijušas 25 mājas.

19. UN 20. GADSIMTA MIJA

Pēc Krišjāņa Valdemāra iniciatīvas arī Rojā un Ģipkā tiek izveidotas jūrskolas, kurās mācījušies vairāk nekā 2000 audzēkņu. Gadsimtu mijā jūras piekrastē no Ģipkas līdz Mērsragam uzbūvēti vairāk nekā 200 buru kuģi.

20.GADSIMTS

30.os gados strauji attīstījusies zivju pārstrāde – Kaltenē, Rojā, Pūrciemā, Žocenē. Padomju okupācijas laikā teritorijas attīstības virzītājs Rojā bijis zvejnieku kolhozs „Banga”. 1950.gadā Roja kļuvusi par administratīvās vienības – pilsētciemata centru. 1969.gadā Rojai piešķirts pilsētciemata statuss un Roja kļuvusi par spēcīgu un modernu rūpnieciska rakstura ciematu. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas papildus zvejniecībai attīstījies Baltijas jūras kravu transports (papīrmalkas un kurināmā eksports uz Skandināviju) un jahtu tūrisms. Turpinot zvejniecības un zivju apstrādes tradīcijas, Rojas osta ir kļuvusi par galveno Rīgas jūras līča zvejas ostu.

VĒRTĪBAS

1.3. VIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novada teritorija atrodas Piejūras zemienē, Rīgas jūras līča ZR piekrastē, novada klimats ir maigāks nekā citur Latvijā, savukārt vasarā skaidro dienu skaits ir lielāks nekā apvidos, kas atrodas tālāk no jūras.
- Raksturīgās dabas procesu rezultātā veidojušās ainavas Rojas novadā ir smilšainās pludmales ainavas, akmeņainās pludmales ainavas, mežu ainavas, purvu ainavas, lauku ainavas – pļavas un atmatas. Cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā izveidotās ainavas ir lauksaimniecības zemju ainavas, viensētu ainavas, urbanizētās ainavas – ciemi un kultūrvēsturiskās ainavas.
- Nozīmīgākais dabas resurss novadā ir mežs – tas aizņem 76,4% no novada teritorijas un ir lielāks par vidējo rādītāju Latvijā (46,4%). 77% no lauksaimniecības zemēm ir meliorētas, tomēr lauksaimniecības zemes aizņem tikai 13,2% no novada teritorijas.
- Lielākais zemju īpašnieks novadā ir valsts – tās īpašumā atrodas 63% novada zemju, lielākā daļa no tām ir mežu zemes. Pašvaldības īpašumā atrodas tikai 0,2% no novada kopplatības.
- Ūdeņi aizņem 2% no novada teritorijas. Lielākā no novadu šķērsojošām Ventas baseina apgabala upēm ir Roja. Plūdu apdraudējums Rojas novadā konstatēts pie Rojas upes un Mazupītes. Rojas novada teritorijā, applūduma draudi visvairāk saistās ar jūras uzplūdiem. Lielākā mākslīgā ūdenskrātuve novadā ir Rudes ezers. Piekrastes ciemu grāvju tīkls ir neatbilstoši uzturēts, situāciju būtiski pasliktina bebri.
- Rojas novadam ir 42 km gara piekrastes un pludmales teritorija, un tas robežojas ar Rīgas jūras līci. Augsta krasta erozijas riska pakāpe ir Pūrciemā, Rojā, uz D no Rojas ostas, Kaltenē un Valgalciemā.
- Rojas novadā atrodas vidēji daudz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - 2 dabas liegumi, 4 mikroliegumi, 2 ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, virkne dižkoku, kultūrvēsturisko koku un saudzējamo koku, 2 dižakmeņi. Novada teritorijā sastopami 8 veidu Latvijas un Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi, 8 veidu Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi un 2 veidu Latvijā aizsargājamie biotopi.
- Upju ekoloģiskā kvalitāte ir laba, labs ir arī pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis un ķīmiskā kvalitāte. Gaisa atmosfēras stāvoklis nav apdraudēts.
- Būvniecības kaitējumu zvejniecībai jūrā nodara roņi.
- Kurzemes plānošanas reģiona nostādnes vides jomā piekrastē paredz nodrošināt līdzsvaru starp teritorijas attīstību un dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību, īpašu uzmanību pievēršot sabiedrisko telpu saglabāšanai un pieejamībai ciemos un lauku areālos, kā arī publisko ūdeņu apsaimniekošanai.
- Vides jomā Rojas novadam ir kopīgi risināmi jautājumi ar Dundagas un Mērsraga novadiem par piekrastes attīstību, ar iepriekš minētajiem novadiem un Talsu novadu – par mežu ugunsbīstamību un par atbildību rīcību attiecībā uz kopīgo ūdensobjektu piesārņojuma kontroli. Rojas novada tūrisma attīstību pozitīvi ietekmē kaimiņu novadā atrodošais Kolkas rags – kā Latvijas un starptautiska mēroga interešu objekts.

1.4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS – KOPSAVILKUMS

- **R**ojas novadā atrodas 6 valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 4 no tiem – arheoloģijas pieminekļi. Novadā atrodas 1 vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis – Ģipkas baznīca un virkne kultūrvēsturisku ēku un objektu, no kuriem jāizceļ Kaltenes klubs – bijusī Nogales barona vasarnīca, šobrīd – mājvieta Kaltenes bibliotēkai.

IEDZĪVOTĀJI

1.5. APDZĪVOJUMS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novada apdzīvojums dislocēts 9 ciemos, kuru robežas apstiprinātas likumdošanā noteiktajā kārtībā, un viensētās. Vidējais iedzīvotāju blīvums novadā ir 21,09 iedzīvotāji uz 1 km², kas ir apmēram 3 reizes vairāk nekā reti apdzīvotajā kaimiņū – Dundagas pagastā (Dundagas novadā). 60 – 62% novada iedzīvotāju dzīvo novada centrā – Rojas ciemā, tomēr vasaras sezonas laikā iedzīvotāju skaits Rojas novada ciemos palielinās aptuveni 2 reizes.
- Kopš 2011.gada iedzīvotāju skaits novadā pakāpeniski samazinās – analogi lielākajai daļai Latvijas teritorijas. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums novadā ir negatīvs. Modelējot iedzīvotāju skaita izmaiņas turpmākajos 20 gados, un pieņemot, ka migrācijas tendences un dzimstības tendences saglabājas iepriekšējā apjomā, iedzīvotāju skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties.
- Demogrāfiskās slodzes rādītājs Rojas novadā ir labāks nekā vidējais rādītājs Latvijā, Kurzemē un apkārtnē pašvaldībās. Tuvākajos 20 gados novadā paredzams darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju īpatsvara samazinājums. Novada ciemos vērojamas atšķirības iedzīvotāju vecuma īpatsvara ziņā – izteikti lielāks jauno iedzīvotāju īpatsvars ir Pūrciemā, izteikti mazāks – Žocenē un Ģipkā, savukārt Žocenē ir izteikti lielāks pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars.
- Etniskais sastāvs Rojas novadā ir ļoti vienveidīgs, – 94,1% no visiem iedzīvotājiem ir latvieši.
- Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem Kurzemes piekrastē apdzīvojuma vēlamā attīstība organizējama ciemos, kuri savukārt ir nacionālas nozīmes kultūras mantojums. Ņemot vērā prognozētās klimata izmaiņas un jūras līmeņa celšanos, kā arī krasta noskalošanās riska pieaugumu, ciemu teritoriju paplašināšana gar piekrasti ir ierobežojama, nepieciešamības gadījumā tā plānojama virzienā uz sauszemi.
- Piekrastes ciemu problēmas un tendences Rojas novadā, Mērsraga novadā un Dundagas novadā ir līdzīgas – ciemiem pēdējos gados ir tendence kļūt par sezonas rakstura apdzīvojamajām vietām ar krasām iedzīvotāju skaita izmaiņām dažādos gadalaikos.

EKONOMISKĀ DARBĪBA

1.6. NODARBINĀTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novadā daudz lielāks iedzīvotāju īpatsvars nodarbināti privātajā sektorā, salīdzinot ar Talsu un Dundagas novadiem, kā arī Kurzemes un Latvijas vidējiem rādītājiem.
- Rojas novada nodarbināto iedzīvotāju vidējās darba samaksas *neto* rādītāji ir vieni no mazākajiem, salīdzinot ar apkārtnējiem novadiem, un ir tikai aptuveni 57%, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem Latvijā.
- Rojas novadā reģistrētais bezdarba līmenis ir zemāks nekā kaimiņu pašvaldībās, Kurzemes reģionā un Latvijā, tomēr vasaras sezonā tas pieaug 3 reizes – atbilstoši zivju pārstrādes uzņēmumu darba sezonālajam raksturam. Novadā ir izteikti vairāk bezdarbnieču – sievietes.
- Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona dokumentiem īpaša vērība veltāma sadarbībai nodarbinātības un pakalpojumu sasniedzamības jomā. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz sadarbības stiprināšanu ar uzņēmumiem jauniešu vasaras nodarbinātības nodrošināšanai un apmācību aktivizēšanu nodarbināto iedzīvotāju kvalifikācijas paaugstināšanai.
- Gandrīz viena trešdaļa darbaspējīgo iedzīvotāju strādā ārpus Rojas novada – liela daļa no tiem – Talsu un Mērsraga novados.

1.7. TAUTSAIMNIECĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **G**alvenās uzņēmējdarbības nozares Rojas novadā ir tradicionālā lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, zivsaimniecība, mežizstrāde, būvniecība, dažāda veida pakalpojumi, tai skaitā, tūrisma pakalpojumi.
- Saskaņā ar Lursoft datiem Rojas novadā Uzņēmumu reģistrā 2014.gadā reģistrēti 310 uzņēmumi. 2012.gadā ekonomiski aktīvi darbojušies 179, tai skaitā lielākais uzņēmumu skaits ir augkopības nozarē, mazumtirdzniecībā, specializētajos būvdarbos un zivsaimniecībā. Saskaņā ar CSP datiem no visām ekonomiski aktīvajām statistikas vienībām Rojas novadā visvairāk ir komercsabiedrību – 42%.
- 5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarē „Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana”. 5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarē „Jūras zvejniecība”. Gan apgrozījuma apjoma, gan nodarbināto strādnieku skaita ziņā izteikts līderis novadā ir SIA „Līcis 93”.
- Laika posmā no 2010. – 2012.gadam izteikti lielākais apgrozījuma pieaugums bijis ar inženierbūvniecību saistītās jomās, bet izteikti mazākais – tūrisma jomā.
- Puse no novada ražošanas uzņēmumiem darbojas pārtikas nozarē.
- Pēdējos gados Rojas novadā no apsekotajām lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm neapstrādāti bija 16%, kas ir labāks rādītājs, nekā Dundagas novadā, un ievērojami labāks, nekā Mērsraga novadā, bet sliktāks nekā Talsu novadā.
- Tā kā valstij pieder lielākā daļa (76,2%) no novada mežiem, valsts mežos izstrādātie ciršanas apjomi un mežu atjaunošanas apjomi ir lielāki nekā privātajos mežos.
- Rojas novadā tūrismam ir sezonāls raksturs. Rojas novadā ir 25 naktsmītnes, ar 543 vietām nakšņotājiem. Rojā darbojas novada tūrisma informācijas centrs, vairums no tūristiem, kuri izmanto Rojas TIC (Tūrisma informācijas centra) pakalpojumus ir no Vācijas, Igaunijas un Lietuvas. Novadā nav pietiekami daudz labiekārtotu atpūtas vietu, kas būtu aprīkotas ar galdiem, soliņiem, atkritumu urnām un ugunsurku vietām, trūkst arī labiekārtotu vides elementu un norāžu.
- Rojas novada teritorijā derīgo izrakteņu ieguve netiek veikta.
- 47% no visām novada aktīvajām tirgus vienībām darbojas dažāda rakstura pakalpojumu jomā. Lielākoties tie ir ļoti nelieli uzņēmumi ar nelielu apgrozījumu.
- Plānošanas darbnīcu gaitā secināts, ka iedzīvotājiem ir nepietiekamas zināšanas un prasmes uzņēmējdarbības jomā, novadā nav iespēju profesionālajai izglītībai un mūžizglītībai, kas aktivizētu tautsaimniecības nozares.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti kā galvenās nodarbošanās iespējas Kurzēmē un īpaši piekrastē akcentē zivsaimniecību, lauksaimniecību, mežsaimniecību, bioloģisko lauksaimniecību, pakalpojumus lauku tūrisma un atpūtas jomās. Jaunas attīstības iespējas tiek saistītas ar dabas un kultūras mantojuma vietu apsaimniekošanu un specializētā tūrisma organizēšanu, medību saimniecību un augļkopību. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti aicina uz lielāku aktivitāti mazo jahtu ostu attīstībā. Uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras stiprināšana ir viena no Kurzemes reģiona prioritātēm.
- Galvenās sadarbības jomas ar kaimiņu pašvaldībām tautsaimniecības aktivizēšanā saistītas ar tūrisma jomas attīstību un vienotu tūrisma maršrutu plānošanu.

1.8. OSTA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **O**sta ir galvenais Rojas novada tautsaimniecības virzītājspēks. Ostas infrastruktūra ir piemērota kuģu apkalpošanai, kravas transporta, zvejniecības un zivju apstrādes, kā arī citas saimnieciskās darbības veikšanai. Pēdējos gados koksnes kravu apjoms un pārkrauto zivju apjoms ir salīdzinoši stabils. Kopš 2014.gada janvāra spēkā ir jaunās Rojas ostas robežas, samazinot iepriekšējo Rojas ostas teritoriju uz to uzņēmumu un to piegūlošo teritoriju rēķina, kuri nav tieši saistīti ar ostas darbību.

- Atbilstoši Kurzemes plānošanas reģiona dokumentiem mazo ostu infrastruktūras attīstība un pakalpojumu nodrošināšana, kā arī jahtu piestātņu attīstība ir viens no prioritārajiem rīcības virzieniem.
- Rojas osta ir viena no tuvākajām ostām Talsu novada kokmateriālu eksportā iesaistītajiem uzņēmumiem. Mērsraga osta ir vienlaikus Rojas ostas konkurente un sadarbības partnere.

SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA

1.9. KULTŪRVIDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novadā darbojas Rojas kultūras centrs, Rojas novada bibliotēka, Rojas pagasta bērnu bibliotēka, Kaltenes bibliotēka, Rojas Jūras zvejniecības muzejs.
- Rekonstruētajā un visiem pieejamajā kultūras centrā 11 dažādos pulciņos un interešu grupās darbojas 405 novada iedzīvotāji.
- Rojas novadā darbojas Rojas novada bibliotēka ar 2 struktūrvienībām - Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļu un Kaltenes bibliotēku. Bibliotēkas Rojā ir pieejamas arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Bibliotēkās ik gadus tiek organizēti lasīšanu veicinoši pasākumi, un tās sadarbojas ar neformālām interešu grupām, kas saistītas ar literatūras jomu.
- Rojas Jūras zvejniecības muzejs darbojas gan pētnieciskā, gan pedagoģiskā jomā, organizējot izglītojoša rakstura pasākumus dažādām interešu grupām.
- Novadā organizētie kultūras pasākumi ir gan tradicionāli, gan inovatīvi. Kultūras pasākumi ir nozīmīga vērtība novada iedzīvotāju dzīvē, kā arī būtiska Rojas novada tūrisma attīstības daļa.
- Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem, būtisks ir atbalsts nemateriālā kultūras mantojuma izkopšanai. Īpaši atbalstāma ir tradicionālo amatu un prasmju pārmantojamības popularizēšana, kā arī sabiedrībai pieejama kultūrizglītības sistēma.
- Rojas novadu, Talsu novadu un Dundagas novadu saista sadarbības līgums kultūras jomā, organizējot ar Dziesmu svētku ciklu saistītās aktivitātes. Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novadi darbojas ar kopīgu bibliotēku katalogu Talsu novada galvenās bibliotēkas metodiskajā vadībā.

1.10. IZGLĪTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novadā ir vidusskola Rojā, pirmsskolas bērnu iestādes Rojā (PII „Zelta zivtiņa”) un Rudē (PII „Saulespuķe”) un divas profesionālās ievirzes izglītības iestādes - Rojas Mūzikas un mākslas skola un Rojas novada Sporta skola.
- Audzēkņu skaits Rojas PII „Zelta zivtiņa” ir salīdzinoši stabils, savukārt audzēkņu skaits Rudes PII „Saulespuķe” pēdējo trīs gadu laikā samazinājies par 26%. Līdzīgi 2014.gadā salīdzinot ar 2011.gadu par 20% mazāks ir skolēnu skaits Rojas vidusskolā. Audzēkņu sniegums vidusskolas posmā ir labāks nekā vidēji valstī un vidēji bijušajā Talsu rajonā, tomēr audzēkņu sniegums pamatskolas posmā lielākajā daļā priekšmetu atpaliek no minētajiem vidējiem rādītājiem.
- Novada profesionālās ievirzes izglītības iestādes – tradīcijām bagātā Rojas Mūzikas un mākslas skola un nesen dibinātā Rojas novada Sporta skola - īsteno kvalitatīvu, daudzveidīgu un tikai Rojai īpašu piedāvājumu jauniešu harmoniskai pilnveidei.
- Novadā trūkst iespēju profesiju un uzņēmējdarbības pamatu apguvei. Netiek piedāvātas mūžizglītības iespējas pieaugušajiem.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos galvenie ar izglītības jomu saistītie akcenti ir uzņēmējdarbības prasmju uzlabošana, profesiju apguve, mūžizglītības iespējas un radošās domāšanas veicināšana.
- Rojas, Talsu, Mērsraga un Dundagas novadus vieno savstarpējs līgums par izglītības metodiskā darba koordinēšanu. Daļa Rojas Mūzikas un mākslas skolas skolotāju ir Talsu novada iedzīvotāji.

1.11. SPORTA UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **L**ielākā daļa sporta būvju un sportošanas iespēju atrodas novada centrā - Rojā. Mazajos ciemos sporta iespējas ir ierobežotas (sporta laukumi Rudē, Melnsilā, Žocenē).
- Rojas ciema infrastruktūra ir atbilstoša daudzveidīgu sporta tūrisma aktivitāšu attīstībai, nepieciešami šīs sporta infrastruktūras mērķtiecīgi uzlabojumi.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos tiek uzsvērtā veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšana un popularizēšana, integrēta spora, atpūtas un veselīga dzīvesveida infrastruktūras plānošana un attīstība, sporta un rekreatīvo aktivitāšu integrēšana dabas takās, sporta noietu organizēšana.
- Rojas, Talsu, Mērsraga un Dundagas novadu iedzīvotāji un sportisti ik gadu sacenšas pašvaldības sporta spēļu ietvaros.

1.12. SOCIĀLĀ JOMA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **S**ociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus sniedz Rojas novada Sociālais dienests. Lielākajā daļā ēku, kas saistītas ar Sociālā dienesta tiešo darbu un aktivitātēm, ir atbilstoša vides pieejamība. Novadā pagaidām nav sociālās aprūpes iestāžu, ir labi attīstīts aprūpes mājās pakalpojums.
- Sociālās palīdzības ziņā izmaksāto pabalstu apjomam ir tendence samazināties.
- Pēdējos gados pieaudzis „Aprūpes mājās” klientu skaits, kā arī palielinājies gadījumu skaits, kad veikta sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem.
- Jauniešu brīvā laika pavadīšanas centri aktīvi darbojas Rojā (multifunkcionālajā centrā „Strops”), Rudē (BJIC „Varavīksne”) un Melnsilā.
- No 28 **NVO**, kas darbojas Rojas novadā, ar sociālo jomu saistītas 3 reģistrētas biedrības un 2 neformālas apvienības.
- Rojas novada pašvaldības ēkā - ambulancē darbojas 3 ģimenes ārstu prakses, 2 zobārstu prakses un ginekologa prakse. Rojā izvietota neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.
- Sadarbība starp novadā praktizējošajiem ārstiem un Sociālo dienestu ir nepietiekama.
- Bāriņtiesa kāro aprūpes, aizgādības, aizbildības, adopcijas, bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzības jautājumus. Plašāk attīstāma audžuģimeņu un viesģimeņu kustība.
- Drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā Rojas novadā iesaistīta Ugunsdzēsības nodaļa un Pašvaldības policija. Novadā darbojas koordinators civilajā aizsardzībā un ugunsdrošībā. Rojā izvietots arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis ar 2 ugunsdzēsēju mašīnām un 4 ugunsdzēsēju maiņām.
- Pašvaldības policija ir iestāde un nodarbojas ar likumpārkāpumu profilaksi, Rojas novada domes saistošo noteikumu un lēmumu izpildes kontroli, sabiedriskās kārtības nodrošināšanu. Problēmas Pašvaldības policijas darbā rada ievērojamais iedzīvotāju skaita pieaugums vasaras sezonā.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos norādīts, ka īpaši būtiska ir sociāli atstumto, riskam pakļauto grupu nodarbinātības un sociālās iekļaušanās veicināšana, institucionālai aprūpei alternatīvu un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu sniegšana, vides pieejamības uzlabošana.
- Galvenie Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos minētie mērķi iedzīvotāju drošības uzlabošanas jomā ir glābšanas dienestu kapacitātes uzlabošana un pašvaldību policijas kapacitātes celšana.
- Rojas novada sociālie darbinieki regulāri sadarbojas ar Talsu, Dundagas un Mērsraga novada sociālajiem darbiniekiem informatīvā jomā – par iepazītajiem sociālās jomas klientiem, kuri maina dzīvesvietas. Rojas novada pašvaldība kopā ar Ventspils pilsētu, kā arī ar Talsu, Dundagas un Mērsraga novadu pašvaldībām ir dalībniece SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.
- Rojas novada sociālais dienests ir biedrības LPDVA (Latvijas pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība) biedrs. Biedrībai ir būtiska nozīme sociālās politikas veidošanā Latvijā.

1.13. SATIKSME – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- Novada teritoriju šķērso 2 valsts reģionālie autoceļi un 4 valsts vietējie autoceļi. 100% no valsts reģionālajiem autoceļiem ir ar melno segumu, bet tikai 2,93% no valsts vietējiem autoceļiem ir ar melno segumu.
- Valsts vietējie autoceļi Rojas novadā ir sliktā stāvoklī, jo gan grants segums, gan melnais segums uz valsts vietējiem ceļiem ir nolietojies. Īpaši nozīmīgs pašvaldības pakalpojumu pieejamības un uzņēmējdarbības nodrošināšanai ir valsts vietējais autoceļš Ventspils - Dundaga – Melsils (V1307).
- Novada pašvaldības pārziņā esošo ceļu un ielu kopgarums Rojas novadā ir 100,92 km, no kuriem 23,09 km ir **Rojas** ciemā. Ar asfalta segumu ir 14,94 km ielu Rojas ciemā un 7,23 km ceļu pārējā novada teritorijā.
- Rojas novada pārziņā ir 4 dzelzsbetona tilti: viens no tiem - uz ceļa Rude – Dārzniecība – pār Rojas upi, – ļoti sliktā stāvoklī.
- Satiksmes intensitātes ziņā nozīmīgākais no valsts reģionālajiem autoceļiem Rojas novadā ir autoceļš **P126** (Valdgale - Roja), intensitātes ziņā nozīmīgs ir arī autoceļš **P131** (Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka). Pēdējo gadu laikā satiksmes intensitāte ievērojami pieaugusi valsts vietējiem autoceļiem ir **V1307** (Dundaga – Melsils), **V1398** (Sārcene – Nogale - Kaltene) un **V1394** (Rude - Ģipka).
- Rojas novadā ir lielāks reģistrēto transporta līdzekļu skaits uz 10 iedzīvotājiem nekā apkārtējos novados.
- Sabiedrisko autobusu pārvadājumus Rojas novada teritorijā nodrošina divi uzņēmumi – AS „Nordeka” un AS „Talsu autotransports”. Gandrīz visiem novada iedzīvotājiem, kas dzīvo novada attālākajās vietās, pieejams privātais transports, tomēr augsto degvielas cenu dēļ privātā transporta izmantošana iedzīvotājiem kļūst finansiāli neizdevīgāka.
- Tā saucamie „melnie punkti”, kuros ceļu satiksmes negadījumi būtu konstatēti atkārtoti, uz Rojas novada ceļiem nav konstatēti. Ceļu satiksmes negadījumu dinamika novadā ir mainīga.
- Izstrādāts un dabā marķēts 1 tūrisma velomaršruts ar trim lokiem 2km, 7km un 15km garumā – *Rojas upes brīvdabas taka*. Izstrādes stadijā ir 2 velomaršruti – Kolka – Engure un Roja – Kaltene caur Ķirķragu un Kaltenes kalvām. Īpaši veloceliņi Rojas novadā nav izbūvēti.
- Īpaši sliktā stāvoklī ir Selgas iela Rojas ciemā, kas ir valsts reģionālā autoceļa P131 posms valsts pārvaldībā.
- Saskaņā ar Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentiem būtiska ir reģionālo un vietējo attīstības centru un lauku teritoriju sasniedzamības nodrošināšana ar sabiedrisko transportu. Turpināma autoceļu sakārtošana, velomaršrutu tīkla attīstība un veloceliņu plānošana, un izveide.
- Kurzemes plānošanas reģiona dokumenti paredz, ka Rojas novada teritoriju šķērsos EuroVelo maršruti EV10 un EV13 posmi.
- Rojas novadu ar apkārtējiem novadiem saista kopīgs valsts reģionālo un valsts vietējo ceļu tīkls un kopējas intereses tā kvalitātes uzlabošanā. Rojas novads līdztekus apkārtējiem novadiem iesaistīts EuroVelo maršrutu īstenošanā. Visos minētajos novados lielāko daļu sabiedriskā transporta pakalpojumu veic Talsu novadā atrodošais uzņēmums a/s „Talsu autotransports”.

1.14. MĀJOKLIS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- Sociālā dzīvokļa statuss piešķirts 6 mājokļiem. Pašvaldības īpašumā ir 45 pašvaldības dzīvokļi, tai skaitā – 2 dienesta dzīvokļi.
- Esošo dzīvojamo fondu daudzdzīvokļu mājās apsaimnieko pašvaldības SIA „Rojas DzKU”, kurā Rojas pašvaldības kapitāls ir 100%, nodrošinot ūdensapgādes, kanalizācijas un centrālapkures pakalpojumus. Rojas novada daudzdzīvokļu namu fondu veido 41 nams, 35 no tiem – Rojā, 18 no tiem ir centrālapkure.
- Salīdzinoši pieprasītas ir iespējas būtēt vasarās izmantojamas mājas. Novada teritorijas plānojums mājokļu būvniecības iespējas galvenokārt paredz sauszemes virzienā. Rojā ir pietiekoši aktīvs dzīvokļu tirgus – gan pieprasījums, gan piedāvājums pēc dzīvokļiem.

- Aptuvenās aplēses liecina, ka vasaras sezonā apmēram 50% cilvēku, kuri uzturas piekrastes ciemos ir vasarnieki.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz, ka lauku telpas, it sevišķi ainaviski skaistākajās vietās, kļūs par *otrā mājokļa* teritorijām. Attīstot sezonas rakstura mājokļu koncepciju, priekšroka dodama nepilnvērtīgi izmantotām un degradētām teritorijām.
- Mājokļu būvniecībā piekrastē ievērtējamās Latvijas Lauku tūrisma asociācijas „Lauku ceļotājs” izstrādātās Piekrastes apbūves vadlīnijas.
- Mājokļu attīstībā īpaši atbalstāmi ir energoefektivitātes pasākumi ēkās.
- Rojas novadā un Mērsraga novadā ar būvniecību saistītus jautājumus risina kopīga būvvalde – Rojas apvienotā būvvalde.
- Aptuveni 40% no būvniecības uzņēmumiem, kuri veic būvdarbus Rojas novada teritorijā, ir no Talsu novada.

1.15. INŽENIERAPGĀDE – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

ELEKTROAPGĀDE

- **R**ojas novadā nav izvietoti 330 kV un 110 kV elektroenerģijas pārvades tīkli. Plānotā energoinfrastruktūras projekta „Kurzemes loks” ietvaros paredzēts izbūvēt 330kV augstsprieguma gaisvadu elektrolīniju Latvijas rietumu daļā trasējumā Grobiņa – Ventspils – Dundaga – Tume – Imanta, šādas elektrolīnijas izbūve varētu pozitīvi ietekmēt arī Rojas novada ekonomiku.

ŪDENSAPGĀDE

- Centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumus Rojas novadā var saņemt Rojā un Rudē. Ūdenssaimniecības pakalpojumus abos ciemos sniedz SIA Rojas DzKU. Pie centralizētā ūdens apgādes tīkla pieslēgti dzīvokļi 2465 iedzīvotājiem – t.i. 95% patērētāju Rojas ciemā un Rudē. Kvalitatīvu dzeramo ūdeni Rojas ciemā nodrošina ūdens atdzelžošanas stacija. Citos ciemos dzeramais ūdens netiek atdzelžots. Visās daudzdzīvokļu mājās un privātmājās uzstādīti ūdens skaitītāji.

KANALIZĀCIJA

- Pie centralizētā kanalizācijas tīkla pieslēgti 2378 patērētāju, t.i. – 93% patērētāju Rojā un Rudē. Rojas un Rudē darbojas notekūdeņu attīrīšanas ietaises.
- Virsūdeņu novadīšanas sistēmas Rojas novadā ir neapmierinošā stāvoklī.

SILTUMAPGĀDE

- Centralizētā siltumapgāde nodrošināta 95 % **Rojas** ciema daudzdzīvokļu ēkām, kā arī Rojas novada administratīvajām ēkām, izglītības iestādēm (izņemot PII „Zelta zivtiņa”), u.c. objektiem, nodrošinot ar apkuri 23532 m² lietderīgās platības. Četrām dzīvojamajām ēkām Rojā, Rojupes PII „Saulespuķe” un Rojas Mūzikas un mākslas skolai ir veikti energoauditi. Daudzdzīvokļu mājām Rudē centralizēti apkures katli izvietoti pie katras mājas.

SAKARU PAKALPOJUMI

- No sakaru pakalpojumu sniedzējiem Rojas novada teritorijā darbojas SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas mobilais telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”, tomēr atsevišķās vietās mobilo sakaru pārklājums nav pietiekams. Fiksētos telefona sakarus Rojas novadā nodrošina SIA Lattelecom. Rojas novada teritoriju šķērso izbūvētais optiskais kabelis – daļa no kabeļu sistēmas Talsi – Roja – Mērsrags. Paredzēta optiskā kabeļa izbūve arī Melnsilā, radot iespēju uzlabot Melnsila mobilo sakaru kvalitāti.

UGUNSDZĒSĪBAS ŪDENS APGĀDE

- Rojas novadā atrodas sekojošas ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas: 3 dabiskās ūdenskrātuves, 11 mākslīgās ūdens tilpnes un 44 hidranti Rojas ciemā. Ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu nav Žocenē un Aizklāņos, nepietiekošs ugunsdzēsības ūdens apgādes nodrošinājums ir Melnsilā un Kaltenē.

SAIKNE AR CITĀM PAŠVALDĪBĀM UN KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONU

- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos uzsvērts, ka jaunu būvju izvietošana paredzama, pēc iespējas izmantojot esošos tehniskās un vides infrastruktūras tīklus un objektus. Nozīmīgākie infrastruktūras objekti pārceļami no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska joslām uz

iekšzemi. Lai nodrošinātu atbilstošu vides kvalitāti, jāveic notekūdeņu attīrīšanas sistēmu izpēte mazajās apdzīvotajās vietās.

- Rojas novada un apkārtnējo pašvaldību inženierapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas. Sakaru tīklu pārklājums darbojas bez novadu robežām. Izveidota apvienotā Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās aizsardzības komisija un apstiprināts apvienotais novadu civilās aizsardzības plāns.

1.16. KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas ciemā darbojas atkritumu šķirošanas un pārkraušanas punkts, ko pārvalda SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””. Bijusī atkritumu izgāztuve rekultivēta. Novadā izvietoti 7 šķirto atkritumu konteineru laukumi – 5 Rojā un pa vienam Rudē un Kaltenē.
- Līgumu skaits, ko noslēguši Rojas novada klienti par atkritumu izvešanu ar katru gadu pieaug. Pieaug arī atkritumu daudzums, kas izvesti noslēgto līgumu ietvaros, kas liecina par videi draudzīgāku atkritumu saimniecību.
- Nav atrisināts zivju pārstrādes rūpniecības ražošanas procesā radušos zivju tauku atkritumu utilizēšanas jautājums.
- Potenciālie piesārņojuma avoti Rojas novadā ir centralizētās apkures katlu mājas Rojā, Melnsilā, Ģipkā, Rudē, kā arī izmeši no zivju apstrādes rūpniecības procesa un individuālo māju apkures. Rojas novadā ir 4 potenciāli bīstamās piesārņojuma teritorijas – viena Rojā (bijusī atkritumu izgāztuve) un 3 Rudē (bijušās minerālmēslu un pesticīdu noliktavas).
- Rojas novadā ir 6 kapsētas: Rojā, Valgalciemā, Kaltenē (2), Ģipkā, Melnsilā. Tiek plānota Rojas kapsētas izveidošana jaunā vietā, un tiek plānots paplašināt Melnsila kapus.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti paredz lielāku pašvaldību atbildību atkritumu apsaimniekošanas jomā, attīstīt atkritumu dalītās vākšanas sistēmu, iedzīvotāju un uzņēmēju informēšanu un izglītošanu.
- Rojas novada pašvaldība līdztekus Talsu, Dundagas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils un Tukuma novadiem, kā arī Jūrmalas pilsētai ir dalībnieks SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrībā „Piejūra””.

NOVADA TĒLS UN PĀRVALDĪBA

1.17. NOVADA TĒLS – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novada pašvaldībai ir 2 sadraudzības pašvaldības ārzemēs: Valdemārsvika (Zviedrijā) un Heikendorfa (Vācijā). Ieguvumi no sadraudzības visām sadarbībā iesaistītajām pusēm ir plašāks redzesloks, jaunas iespējas, jauna pieredze, jauni draugi un paziņas kā potenciāls dažādu tautsaimniecības jomu attīstībai un dažādošanai.
- Rojas novada pašvaldība īstenojusi fragmentārus marketinga pasākumus savas pašvaldības popularizēšanai. Kopīgi ar citām kaimiņu pašvaldībām tiek izdoti tūrisma informācijas bukleti. Novada marketinga lomu daļēji pilda Rojas novada īpašie pasākumi – kino un mākslas festivāls ROJAL, Senā uguns nakts, Zvejnieku svētki, Rojas upes svētki.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti izceļ nepieciešamību veicināt vietas patriotismu. Tiek uzsvērta integrētu kompleksu tūrisma produktu attīstības nepieciešamība, tūrisma informācijas zīmju sistēmas pilnveidošana un attīstība, kas veicinātu Kurzemes atpazīstamību.
- Sadarbībā ar apkārtnējiem novadiem regulāri tiek izdoti kopīgi tūrisma bukleti, kuros ir detalizēta tūrisma informācija par Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadiem.

1.18. PĀRVALDĪBA – KOPSAVILKUMS UN TENDENCES

- **R**ojas novads sākotnēji pastāvējis kā apvienotais novads (kopā ar tagadējo Mērsraga novadu), kopš 2011.gada 3.janvāra ar Rojas novada teritoriju jāsaprot kādreizējā Rojas pagasta teritorija.

- Iedzīvotāju pārstāvniecību nodrošina ievēlēta dome, kas sastāv no 9 deputātiem, lēmējvaras ietvaros darbojas 4 komitejas un 16 komisijas.
- Izpildvaras īstenošanai Rojas novada dome ir izveidojusi 12 iestādes. Atsevišķu pārvaldes uzdevumu veikšanu tā ir deleģējusi funkcijas sabiedriskajām organizācijām - biedrībai „Rojas tūrisma biedrība”, biedrībai „Rasa”, Rojas invalīdu biedrībai un biedrībai „Rojas golfa klubs”.
- Saskaņā ar likumu „Par ostām” Rojas pagasta padome, kuras tiesību pārmantotāja ir Rojas novada dome, izveidojusi Rojas ostas pārvaldi. Rojas novada pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja 3 kapitālsabiedrības: SIA „DzKU”, SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” un SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.
- Rojas novada pašvaldības iestādēs un struktūrvienībās nodarbināti darbinieki 178 darbinieku slodzēs. Rojas novada domes organizācijas vadības sistēma atzīta kā atbilstoša ISO 9001:2008 vadības sistēmas standarta prasībām.
- 2014.gadā Rojas novadā aktīvi darbojas 27 biedrības. Sociālajā jomā darbojas 2 biedrības, ar sportu un aktīvu dzīvesveidu saistītās jomās – 7 biedrības, kultūras jomā – 5 biedrības, 4 ar medībām saistītās biedrības, 3 namu apsaimniekošanas biedrības, 4 ar uzņēmējdarbības aktivizēšanu saistītās biedrības, viena biedrība pilsoniskās sabiedrības izaugsmei un viena biedrība vides un marketinga uzlabošanai. Virkne no biedrību uzsāktajām un realizētajām projektu idejām ir nozīmīgas plašam iedzīvotāju lokam pašvaldībā.
- Rojas novada pašvaldība informē sabiedrību, izdodot informatīvo izdevumu „Banga”, uzturot mājas lapu www.roja.lv un sadarbojoties ar „Kurzemes radio”, Radio „SWH” un LNT.
- Rojas novada domē darbojas valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs, kurā iedzīvotājiem atvieglota informācijas aprīte ar 2 valsts institūcijām, ar kurām noslēgti atbilstoši līgumi – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) un Valsts ieņēmumu dienestu (VID).
- Pēdējos gados palielinājusies gan Rojas novada ieņēmumu, gan izdevumu daļa. Lielākās Rojas novada pašvaldības budžeta ieņēmumu sadaļas ir iedzīvotāju ienākumu nodoklis un transferti. Iedzīvotāju ienākumu nodoklim ir neliela tendence pieaugt. Izteikti lielākā Rojas novada pašvaldības budžeta izdevumu sadaļa ir izglītība (45 – 50%). Rojas novada pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumu izteikti lielākā pozīcija ir autoceļu fonds, savukārt speciālā budžeta lielākā izdevumu pozīcija ir ekonomiskā darbība.
- Rojas novada dome pēdējo gadu laikā piesaistījusi ievērojamus finanšu līdzekļus virknei projektu vides, kultūras, izglītības, sporta un aktīva dzīvesveida, sociālās sfēras, satiksmes, inženierapgādes un pārvaldes jomās. Pēc ieguldījumu apjoma līderis ir inženierapgādes joma, tai seko sports un aktīvs dzīvesveids, kā arī izglītība.
- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumentos kā galvenās prioritātes pārvaldības jomā norādītas aktivitātes, kas tuvina pašvaldību administrāciju un iedzīvotājus. Prioritārie rīcību virzieni efektīvas pārvaldības nodrošināšanā saistīti ar pašvaldību kapacitātes uzlabošanu, e-pakalpojumu attīstības veicināšanu. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības dokumenti akcentē nepieciešamību palielināt aktivitātes vietējo iedzīvotāju kopienas stiprināšanai, veikt pasākumus piederības sajūtas veidošanai, iesaistīt sabiedrību plānošanā un veicināt jaunu nevalstisku organizāciju, biedrību un nodibinājumu izveidi.
- Rojas novadu un apkārtnes novadus saista sadarbības līgums kultūras jomā – bibliotēku un Dziesmu svētku organizācijas darbā, izglītības jomā – izglītības metodiskajā darbā, civilajā aizsardzībā. Rojas un Mērsraga novadiem ir kopīga būvvalde. Rojas novads līdz ar apkārtnes novadiem ir dalībnieks divos uzņēmumos - SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” un SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra””.

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

2.1. ROJAS NOVADA VĪZIJA

KODOLĪGĀ NOVADA VĪZIJA

Rojas novads ir patstāvīgi funkcionējošs reģionālās ekonomikas un sociālās aktivitātes centrs, kurš nodrošina harmonisku piekrastes reģiona attīstību. Tas ir novads, kas mainās līdzī laikam, bet kur mūsdienīgās iespējas lieliski sadzīvo ar gadiem krātām tradīcijām. Rojas novads ir vieta, kur ir prieks dzīvot, ir patīkami ciemoties un vienmēr gribas atgriezties.

IZVĒRSTĀ NOVADA VĪZIJA

NOVADA TĒLS UN VIDE

Rojas novads ir viesmīlīgs novads, kurā tās iedzīvotāji lepojas ar tīru jūru, svaigu gaisu, mežiem, Zilo karogu pludmali, sakoptu teritoriju, tikai Rojai unikāliem pasākumiem un objektiem, turklāt labprāt dalās šajās vērtībās ar novada ciemiņiem. Novadā tiek respektētas tradicionālās ainavas vērtības, katram no novada deviņiem ciemiem ir savs īpašs novada koptēlā iederīgs veidols un piesaistes punkts. Cilvēki Rojas novadā izprot un apzinās savu lomu vides saglabāšanā nākamajām paaudzēm, to atbalsta daudzpusīga informācija un viegli uztverama norāžu sistēma. Novada publiskās teritorijas ir vienlīdz pilnvērtīgi pieejamas ļaudīm dažādā vecumā, cilvēkiem ar ierobežotām fiziskajām iespējām un atšķirīgām valodas zināšanām. Latvijā un pasaulē Rojas novadu pazīst ne tikai kā darbīgu un viesmīlīgu ostu, bet arī kā aktīvā dzīvesveida un sporta tūrisma vietu un laikmetīgās mākslas radošo pasākumu telpu.

IEDZĪVOTĀJI

Rojas novada ļaudis ir pilsoniski atbildīgi, izglītoti, mūsdienīgi un atvērti jaunām idejām. Novada iedzīvotāji aktīvi iesaistās Latvijas, Kurzemes reģiona un novada kultūras norisēs. Ģimene Rojas novadā tiek izcelta kā pamatvērtība, un demogrāfiskajiem rādītājiem ir tendence uzlaboties. Pieaug iedzīvotāju piederības sajūta savam novadam.

TAUTSAIMNIECĪBA

Rojas novadā ir uzņēmējdarbību atbalstoša vide, kā būtiskākās ekonomiskās darbības jomas izceļot ostu un ar to saistītās tradicionālās nozares piekrastē - zvejniecību un zivsaimniecību, kā arī mežsaimniecību, lauksaimniecību un tūrismu. Mūsdienīga, sakārtota Rojas osta ir galvenais dažādotās novada ekonomikas virzītājs, dzinulis, un jaunu darbavietu pamats - tās galvenie darbības virzieni saistīti ar zvejniecību, jahtu tūrismu un glabāšanu, jūras satiksmi ar Igaunijas salām un kravu tranzītu. Pašvaldības rīcība, attīstot novada tehnisko infrastruktūru, ir salāgota ar uzņēmējdarbības attīstības virzieniem. Mežsaimniecība novadā attīstās pārdomāti un koordinēti, radīta kooperācija starp privāto mežu īpašniekiem. Novada galvenā lauksaimniecības nozare ir lopkopība, īpaši tiek veicināta bioloģiskās lauksaimniecības attīstība. Neapstrādāto lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars novadā ir zem 10%. Būtiskākās tūrisma specializācijas jomas ir sporta un aktīvā dzīvesveida tūrisms, dabas un kultūrvēstures tūrisms, unikālo novada kultūras pasākumu tūrisms un sezonas mājokļu piekrastē. Tūrisma sezonai ir tendence pagarināties, attīstot ziemas un sporta tūrismu.

KULTŪRVIDE

Roja ir Ziemeļkurzemes piekrastes kultūras centrs ar plašu kultūras pasākumu piedāvājumu visa gada garumā. Rojas novadā ir daudzpusīgas visu paaudžu jaunrades, amatiermākslas un tautas tradīciju izkopšanas iespējas. Rojas kultūras centrs, Rojas Jūras zvejniecības muzejs un novada bibliotēkas ir visiem pieejamas kultūras dārgumu krātuves, gan sevis pilnveidošanai, gan profesionālās mākslas, mūzikas, teātra un literatūras sniegumu baudīšanai. Īpaša nozīme novada kultūras dzīvē un iedzīvotāju kultūrizglītībā ir Rojas Mūzikas un mākslas skolai. Vasaras kultūras pasākumu rīkošanai radīta visiem pieejama mūsdienīga estrāde Rojā, daudzpusīgām publiskām un kultūras norisēm piemērots atjaunotais Kaltenes klubs.

IZGLĪTĪBA

Rojas novads pazīstams ar labas kvalitātes pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēm, plaši atpazīstamu profesionālās ievirzes skolu mūzikā un mākslā un visa mūža garumā izglītoties gribošiem cilvēkiem. Rojas vidusskolā papildus tiek piedāvāts apgūt arodizglītību ar novada specializāciju saistītās jomās, radot vidusskolas īpašo atšķirīgo virzienu citu reģiona skolu vidū. Karjeras atbalsta centrs „Piejūra” konsultē jauniešus visā Ziemeļkurzemes piekrastes teritorijā. Rojas novadā radīta izglītības ieguves atbalsta sistēma kvalitatīva darbaspēka piesaistei novada darba vietās.

SPORTS UN AKTĪVS DZĪVESVEIDS

Sports un aktīvs dzīvesveids ir novada iedzīvotāju ikdiena un tūrisma specifiskais virziens. Rojas novadā ir plašs aktīvā sporta piedāvājums – sporta un bērnu laukumi visos ciemos, veloceliņi visā piekrastē un gar Rojas upi, izgaismotas skriešanas un slēpošanas trases, labas kvalitātes stadions Rojā ar papildus iespējām tenisam, hokejam, basketbolam, volejbolam, skeitbordam un ielu vingrošanai. Tiek pilnveidots Rojas īpašais aktivitāšu piedāvājums – burāšanas sporta apmācība. Plašo sporta iespēju klāstu novadā papildina slēgts baseins ar SPA un rehabilitācijas iespējām.

SOCIĀLĀ JOMA, SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA

Rojas novada iedzīvotāji nejūtas atstumti un nomākti. Novada vide ir droša gan tās iedzīvotājiem, gan viesiem. Vide publiskajā ārtelpā un sabiedriskajās ēkās veidota atbilstoši universālā dizaina principiem un ir pieejama visiem – arī cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem un māmiņām ar maziem bērniem. Pilnveidots sociālā dienesta pakalpojumu klāsts, izveidojot sociālās aprūpes iestādi novadā. Pieaugusi sabiedrības izpratne par darbu kā vērtību, iespēju un dzīvesveidu un par atbildīgu iesaistīšanos nodokļu sistēmā kā sociālo iespēju garantiju.

SATIKSME

Rojas novada ceļu un ielu kvalitāte ir atbilstoša Eiropas prasībām un ceļu lietotāju vajadzībām. Palielinās satiksmei drošu un apgaismotu ielu un ceļu skaits Rojas novada ciemu teritorijās. Selgas ielas veidols Rojas ciemā ir visu iedzīvotāju lepnums. Cilvēku un ostas transporta plūsmas no Jūras ielas līdz jūrai ir nodalītas. Atbilstoši pieprasījumam pilnveidota sabiedriskā transporta kustība novadā. Novada ceļu infrastruktūra ir draudzīga velosatiksmēi. Regulāra jūras satiksme starp Roju un Igaunijas salām ir Rojas novada tūrisma piedāvājuma specifiskās unikalitātes. Palielinātas automašīnu stāvlaukumu iespējas, īpaši jūras un lielo sabiedrisko pasākumu norises vietu tuvumā.

MĀJOKLIS

Mājokļu vizuālais tēls Rojas novada piekrastes ciemos attīstās atbilstoši katra ciema savdabībai, ievērtējot piekrastes būvniecības tradīcijas un ainavas veidošanas principus. Daudzdzīvokļu namu

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

iedzīvotāji ir līdzatbildīgi par savu mājoņu energoefektivitāti, mājoņu vides estētisko pievilcību un ar mājoņiem saistīto ārtelpu sakārtotu funkcionēšanu un apsaimniekošanu.

INŽENIERAPGĀDE

Novada lielo ciemu – Rojas un Rudes teritorijās pilnībā tiek nodrošināti ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi atbilstoši videi draudzīgiem risinājumiem. Novada mazo ciemu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas darbojas, ievērtējot vides aizsardzības nosacījumus. Visās novada apdzīvotajās vietās tiek nodrošinātas noteikumiem un prasībām atbilstošas ugunsdzēsības ūdens ņemšanas iespējas. Ievērojami pieaudzis sakārtoto meliorācijas sistēmu īpatsvars visā Rojas novada teritorijā. Visās novada apdzīvotajās vietās pieejams labas un ļoti labas kvalitātes sakaru pārklājums.

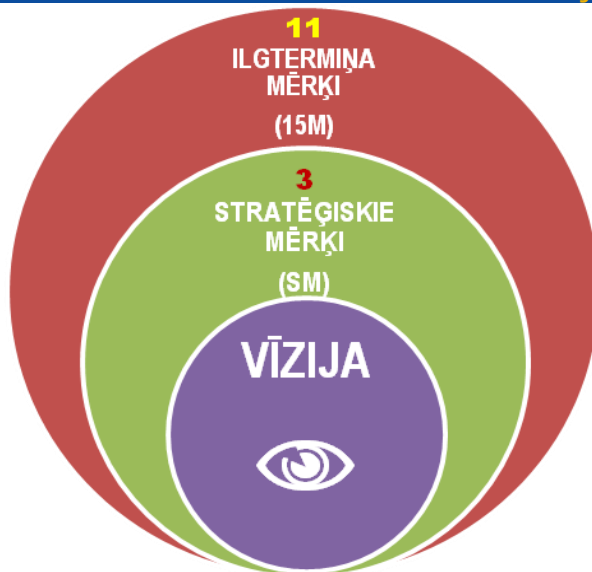
KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI

Rojas novadā tiek organizēta pārdomāta un kvalitatīva atkritumu apsaimniekošana un šķirošana. Iedzīvotāji ir līdzatbildīgi gan par apkārtējās vides tīrību un kārtību, gan par atkritumu daudzuma samazināšanu un šķirošanu. Līdztekus labi uzturētām esošajām novada kapsētām Rojas ciemā izveidota jauna kapsēta, Rojā uzcelta jauna kapliča.

PĀRVALDĪBA

Rojas novadā tiek īstenota pārdomāta un atbildīga pārvaldība. Novada mērķu sasniegšanā iesaistās gan pašvaldība, gan organizēti un neorganizēti iedzīvotāji, novada uzņēmēji un sadarbības partneri Latvijā un ārvalstīs. Rojas novads ir atvērts sadarbībai un pieredzes apmaiņai ar citām pašvaldībām Latvijā un ārvalstīs.

2.2. ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IETVARŠ

Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ar to saprot:

NOSAUKUMS	APZĪMĒJUMS	ORIENTĒJOŠAIS DARBĪBAS LAIKS
Vīzija		novada ilgtermiņa redzējums pēc aptuveni 15 – 20 gadiem.
Stratēģiskie mērķi	SM	visaptveroši mērķi - orientēti uz vīzijas sasniegšanu
Ilgtērmiņa mērķi	15M	atbilstošo jomu mērķi - orientēti uz periodu līdz 2030. gadam un ir priekšnoteikumi stratēģisko mērķu sasniegšanai

1. TABULA

Mērķu apzīmējumu skaidrojums. Avots: Rojas novada pašvaldība

Ilgtērmiņa mērķi (ilgtērmiņa prioritātes) noteikti 11 ar Rojas novadu saistītajās, jau iepriekš analizētajās jomās, kurām doti sekojoši apzīmējumi:

JOMA	APZĪMĒJUMS
V IDE	V
T AUTSAIMNIECĪBA un O STA	TO
K ULTŪRA	K
I ZGLĪTĪBA	IZ
A KTĪVS DZĪVESVEIDS	A
S OCIĀLĀ J OMA	SJ
S ATIKSME	S
I NŽENIERAPGĀDE	IN
M ĀJOKLIS, K OMUNĀLIE PAKALPOJUMI	KM
N OVADA T ĒLS	NT
P ĀRVALDĪBA	P

2. TABULA

Jomu apzīmējumu skaidrojums. Avots: Rojas novada pašvaldība

Vienpadsmit jomām atbilstošie apzīmējumi ietverti arī Rojas novada attīstības programmas dokumentā, lai atvieglotu attiecīgā mērķa vai rīcības specifiku noteiktajā jomā.

Atbilstošo jomu ilgtērmiņa mērķi vienlaikus ir priekšnoteikumi vairākiem stratēģiskajiem mērķiem, kas ir apliecinājums visu Rojas novada jomu ciešajai mijiedarbībai un savstarpējai sasaistei.

2.3. ROJAS NOVADA STRATĒĢISKIE MĒRĶI

© **SM1 – osta un darbs**

Attīstīt novada unikālo izdevību – ostu Rojā, nodrošinot Rojas novada atpazīstamību un stimulējot sadarbībā un līdzatbildībā balstītu ekonomisko izaugsmi Rojas novada specializācijas jomās.

© **SM2 – vide un attīstība**

Pilnveidot iedzīvotāju dzīves vidi, uzturot līdzsvaru starp attīstību un ilgtspējīgu vides pieejamību un uzsvērt sabiedrības līdzdalības lomu vides kvalitātes uzlabošanā.

© **SM3 - cilvēks**

Stimulēt vispusīgi attīstītu, radošu personību un kvalitatīvu darbaspēka veidošanos novadā, nodrošinot atbilstošas izglītības iespējas mūža garumā, priekšnoteikumus jaunrades izpausmēm un veicinot aktīvu un veselīgu dzīvesveidu.

2.4. ROJAS NOVADA ILGTERMIŅA MĒRĶU (ILGTERMIŅA PRIORITĀŠU) UN STRATĒGISKO MĒRĶU MIJEDARBĪBA

KATRAM ILGTERMIŅA MĒRĶIM ATBILSTOŠIE STRATĒGISKIE MĒRĶI

	SM2 <i>vide un attīstība</i>		15M -V	Savstarpējā sadarbībā balstīta integrēta vides pārvaldība Rojas novadā.
SM1 <i>osta un darbs</i>	SM2 <i>vide un attīstība</i>		15M -TO	Pārdomāta un pastāvīga atbalsta sistēma novada uzņēmējdarbībai un darbaspēka izaugsmei, izceļot ostas nozīmi – kā priekšnoteikumu ekonomikas dažādošanai un attīstībai.
		SM3 <i>cilvēks</i>	15M -K	Roja – Ziemeļkurzemes piekrastes kultūras centrs, kurā radošas mākslas, mūzikas un kinomākslas novitātes balstās uz stabilām tradīcijām, iedzīvotāju darbīgumu un ieinteresētību kultūras norisēs.
SM1 <i>osta un darbs</i>		SM3 <i>cilvēks</i>	15M -IZ	Stabila izglītības ieguves atbalsta sistēma, attīstot gan labas kvalitātes vispārējās izglītības, gan mūzikas, mākslas un sporta jomu profesionālās ievirzes izglītības, kā arī mūžizglītības iespējas kā pamatu cilvēku garīgajai izaugsmei un darba prasmju apguvei.
SM1 <i>osta un darbs</i>		SM3 <i>cilvēks</i>	15M -A	Sports un aktīvs dzīvesveids atbilstoši aprīkotās trasēs, laukumos, stadionā un ēkās - novada iedzīvotāju ikdiena un tūrisma specifiskais virziens.
		SM3 <i>cilvēks</i>	15M -SJ	Izpratnes par darbu kā vērtību, iespēju un dzīvesveidu pieaugums līdztekus iedzīvotāju atstumtības un nomāktības samazinājumam, dzīvojot drošā vidē novadā.
SM1 <i>osta un darbs</i>	SM2 <i>vide un attīstība</i>		15M -S	Kvalitatīva un droša ceļu infrastruktūra Rojas novadā līdztekus unikālam jūras satiksmes piedāvājumam tūrisma iespēju attīstībai.
SM1 <i>osta un darbs</i>	SM2 <i>vide un attīstība</i>		15M -IN	Efektīva, ekonomiska un droša inženierapgāde un tehniskā infrastruktūra – it īpaši novada ciemu teritorijās.
	SM2 <i>vide un attīstība</i>		15M -MK	Energoefektīva un līdzatbildīga mājokļu apsaimniekošana, vidi saudzējoša atkritumu saimniecība un prasībām atbilstoša kapsētu infrastruktūra.
SM1 <i>osta un darbs</i>	SM2 <i>vide un attīstība</i>		15M -NT	Noturīgs līdzsvars starp mūsdienīgu vitalitāti Rojas ciemā un rimtu dabas un cilvēku saskaņu citviet novadā.
SM1 <i>osta un darbs</i>	SM2 <i>vide un attīstība</i>	SM3 <i>cilvēks</i>	15M -P	Sabiedrības līdzdalībā un līdzatbildībā balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.

3. TABULA

Ilgtermiņa mērķu un stratēģisko mērķu mijiedarbība. Avots: Rojas novada pašvaldība

KATRAM STRATĒGISKAJAM MĒRKĪM ATBILSTOŠIE ILGTERMIŅA MĒRKĪ (ILGTERMIŅA PRIORITĀTES)

SM1	osta un darbs Attīstīt novada unikālo izdevību – ostu Rojā, nodrošinot Rojas novada atpazīstamību un stimulējot sadarbībā un līdzatbildībā balstītu ekonomisko izaugsmi Rojas novada specializācijas jomās.	15M -TO	Pārdomāta un pastāvīga atbalsta sistēma novada uzņēmējdarbībai un darbaspēka izaugsmei, izceļot ostas nozīmi – kā priekšnoteikumu ekonomikas daudzveidībai un attīstībai.
		15M -NT	Noturīgs līdzsvars starp mūsdienīgu vitalitāti Rojas ciemā un rimtu dabas un cilvēku saskauņu citviet novadā.
		15M -IZ	Stabila izglītības ieguves atbalsta sistēma, attīstot gan labas kvalitātes vispārējās izglītības, gan mūzikas, mākslas un sporta jomu profesionālās ievirzes izglītības, kā arī mūzikas izglītības iespējas kā pamatu cilvēku garīgajai izaugsmei un darba prasmju apguvei.
		15M -S	Kvalitatīva un droša ceļu infrastruktūra Rojas novadā līdztekus unikālam jūras satiksmes piedāvājumam tūrisma iespēju attīstībai.
		15M -IN	Efektīva, ekonomiska un droša inženierapgāde un tehniskā infrastruktūra – it īpaši novada ciemu teritorijās.
		15M -P	Sabiedrības līdzdalība un līdzatbildībā balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.
		15M -A	Sports un aktīvs dzīvesveids atbilstoši aprīkotās trasēs, laukumos, stadionā un ēkās - novada iedzīvotāju ikdienas un tūrisma specifiskais virziens.
SM2	vide un attīstība Pilnveidot iedzīvotāju dzīves vidi, uzturot līdzsvaru starp attīstību un ilgtspējīgu vides pieejamību un uzsverot sabiedrības līdzdalības lomu vides kvalitātes uzlabošanā.	15M -V	Savstarpējā sadarbībā balstīta integrēta vides pārvaldība Rojas novadā.
		15M -P	Sabiedrības līdzdalība un līdzatbildībā balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.
		15M -NT	Noturīgs līdzsvars starp mūsdienīgu vitalitāti Rojas ciemā un rimtu dabas un cilvēku saskauņu citviet novadā.
		15M -TO	Pārdomāta un pastāvīga atbalsta sistēma novada uzņēmējdarbībai un darbaspēka izaugsmei, izceļot ostas nozīmi – kā priekšnoteikumu ekonomikas daudzveidībai un attīstībai.
		15M -S	Kvalitatīva un droša ceļu infrastruktūra Rojas novadā līdztekus unikālam jūras satiksmes piedāvājumam tūrisma iespēju attīstībai.
		15M -IN	Efektīva, ekonomiska un droša inženierapgāde un tehniskā infrastruktūra – it īpaši novada ciemu teritorijās.
		15M -MK	Energoefektīva un līdzatbildīga mājokļu apsaimniekošana, vidi saudzējoša atkritumu saimniecība un prasībām atbilstoša kapsētu infrastruktūra.
SM3	cilvēks Stimulēt vispusīgi attīstītu, radošu personību un kvalitatīvu darbaspēka veidošanos novadā, nodrošinot atbilstošas izglītības iespējas mūža garumā, priekšnoteikumus jaunrades izpausmēm un veicinot aktīvu un veselīgu dzīvesveidu.	15M -K	Roja – Ziemeļkurzemes piekrastes kultūras centrs, kurā radošas mākslas, mūzikas un kinomākslas novitātes balstās uz stabilām tradīcijām, iedzīvotāju darbīgumu un ieinteresētību kultūras norisēs.
		15M -IZ	Stabila izglītības ieguves atbalsta sistēma, attīstot gan labas kvalitātes vispārējās izglītības, gan mūzikas, mākslas un sporta jomu profesionālās ievirzes izglītības, kā arī mūzikas izglītības iespējas kā pamatu cilvēku garīgajai izaugsmei un darba prasmju apguvei.
		15M -A	Sports un aktīvs dzīvesveids atbilstoši aprīkotās trasēs, laukumos, stadionā un ēkās - novada iedzīvotāju ikdienas un tūrisma specifiskais virziens.
		15M -SJ	Izpratnes par darbu kā vērtību, iespēju un dzīvesveidu pieaugums līdztekus iedzīvotāju atstumtības un nomāktības samazinājumam, dzīvojot drošā vidē novadā.
		15M -P	Sabiedrības līdzdalība un līdzatbildībā balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.

4. TABULA

Katram stratēģiskajam mērķim atbilstošie ilgtermiņa mērķi (ilgtermiņa prioritātes). Avots: Rojas novada pašvaldība

2.5. ROJAS NOVADA STRATĒGISKO UN ILGTERMIŅA MĒRĶU ATBILSTĪBA KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI UN LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAI - LATVIJA 2030

LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA LĪDZ 2030.GADAM – ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES	KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA IAS STRATĒGISKEI MĒRĶI UN ILGTERMIŅA PRIORITĀTES	ROJAS NOVADA STRATĒGISKE MĒRĶI	ROJAS NOVADA ILGTERMIŅA MĒRĶI
Prioritāte - Inovatīva un ecoefektīva ekonomika. Attīstības virziens - masveida jaunrade un inovācija, Prioritāte - Telpiskās attīstības perspektīva. Mērķis – radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas, sekmējot uzņēmējdarbību reģionos, attīstot kvalitatīvu transporta un komunikāciju infrastruktūru un publiskos pakalpojumus..	▪ Stratēģiskais mērķis – „Pievilcīga dzīves vide” Ilgtermiņa prioritātes – <i>Nodarbošanās,</i> <i>Dzīvīgas vietas.</i> ▪ Stratēģiskais mērķis – „Globālā saistība un atvērtība” Ilgtermiņa prioritātes – <i>Sadarbība un konkurētspēja,</i> <i>Atpazīstamība,</i> <i>Integrēta pārvaldība.</i> ▪ Stratēģiskais mērķis – „Gudra attīstība” Ilgtermiņa prioritāte – <i>Iniciatīva un atbildība</i>	SM1 osta un darbs Attīstīt novada unikālo izdevību – ostu Rojā, nodrošinot Rojas novada atpazīstamību un stimulējot sadarbībā un līdzatbildībā balstītu ekonomisko izaugsmi Rojas novada specializācijas jomās.	15M-TO Pārdomāta un pastāvīga atbalsta sistēma novada uzņēmējdarbībai un darbaspēka izaugsmei, izceļot ostas nozīmi – kā priekšnoteikumu ekonomikas dažādošanai un attīstībai.
			15M-NT Noturīgs līdzsvars starp mūsdienu vitalitāti Rojas ciemā un rimtu dabas un cilvēku saskāni citviet novadā.
			15M-IZ Stabila izglītības ieguves atbalsta sistēma, attīstot gan labas kvalitātes vispārējās izglītības, gan mūzikas, mākslas un sporta jomu profesionālās ievirzes izglītības, kā arī mūžizglītības iespējas kā pamatu cilvēku garīgajai izaugsmei un darba prasmju apguvei.
			15M-S Kvalitatīva un droša ceļu infrastruktūra Rojas novadā līdztekus unikālam jūras satiksmes piedāvājumam tūrisma iespēju attīstībai.
			15M-IN Efektīva, ekonomiska un droša inženierapgāde un tehniskā infrastruktūra – it īpaši novada ciemu teritorijās.
			15M-P Sabiedrības līdzdalība un līdzatbildība balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.
			15M-A Sports un aktīvs dzīvesveids atbilstoši aprīkotās trasēs, laukumos, stadionā un ēkās - novada iedzīvotāju ikdienas un tūrisma specifiskais virziens.

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA LĪDZ 2030.GADAM – ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES	KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA IAS STRATĒGISKEI MĒRĶI UN ILGTERMIŅA PRIORITĀTES	ROJAS NOVADA STRATĒGISKEI MĒRĶI		ROJAS NOVADA ILGTERMIŅA MĒRĶI	
Prioritāte - Daba kā nākotnes kapitāls. Attīstības virziens - dabas vērtību un pakalpojumu ilgtspējīga apsaimniekošana, Prioritāte - Telpiskās attīstības perspektīva. Attīstības virzieni – uzlabota sasniedzamība un mobilitātes iespējas, attīstīts apdzīvojums kā ekonomiskās attīstības, cilvēku dzīves un darba vide, ievērtētas nacionālo interešu telpas. Prioritāte - Inovatīva un ekoe efektīva ekonomika. Attīstības virziens - atjaunojama un droša enerģija,	▪ Stratēģiskais mērķis – „Gudra attīstība” Ilgtermiņa prioritāte – <i>Atbalstošā infrastruktūra</i> ▪ Stratēģiskais mērķis – „Pievilcīga dzīves vide” Ilgtermiņa prioritātes – <i>Dzīvīgas vietas, Enerģijas un eko-efektivitāte resursu izmantošanā,</i> ▪ Stratēģiskais mērķis – „Globālā saistība un atvērtība” Ilgtermiņa prioritāte – <i>Sadarbība un konkurētspēja, Integrēta pārvaldība.</i>	SM2	vide un attīstība Pilnveidot iedzīvotāju dzīves vidi, uzturot līdzsvaru starp attīstību un ilgtspējīgu vides pieejamību un uzsverot sabiedrības līdzdalības lomu vides kvalitātes uzlabošanā.	15M-V	Savstarpējā sadarbībā balstīta integrēta vides pārvaldība Rojas novadā.
				15M-P	Sabiedrības līdzdalībā un līdzatbildībā balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.
				15M-NT	Noturīgs līdzsvars starp mūsdienīgu vitalitāti Rojas ciemā un rimtu dabas un cilvēku saskarņu citviet novadā.
				15M-TO	Pārdomāta un pastāvīga atbalsta sistēma novada uzņēmējdarbībai un darbaspēka izaugsmei, izceļot ostas nozīmi – kā priekšnoteikumu ekonomikas dažādošanai un attīstībai.
				15M-S	Kvalitatīva un droša ceļu infrastruktūra Rojas novadā līdztekus unikālam jūras satiksmes piedāvājumam tūrisma iespēju attīstībai.
				15M-IN	Efektīva, ekonomiska un droša inženierapgāde un tehniskā infrastruktūra – it īpaši novada ciemu teritorijās.
				15M-MK	Energoefektīva un līdzatbildīga mājokļu apsaimniekošana, vidi saudzējoša atkritumu saimniecība un prasībām atbilstoša kapsētu infrastruktūra.

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA LĪDZ 2030.GADAM – ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES	KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA IAS STRATĒGISKEI MĒRĶI UN ILGTERMIŅA PRIORITĀTES	ROJAS NOVADA STRATĒGISKIE MĒRĶI		ROJAS NOVADA ILGTERMIŅA MĒRĶI	
Prioritāte - Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā. Attīstības virziens - cilvēkkapitāla bāzes vērtība un produktivitāte, Attīstības virziens - iespēju vienlīdzība un vidusslāņa veidošanās, Prioritāte - Paradigmas maiņa izglītībā. Attīstības virziens - kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā, Attīstības virziens - iespēju vienlīdzība un vidusslāņa veidošanās, Prioritāte - Latvijas kultūras telpas attīstība. Attīstības virziens - kultūras telpas saglabāšana, mijiedarbība un bagātināšana, Prioritāte - Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība. Attīstības virziens - sociālā kapitāla vērtības pieaugums,	▪ Stratēģiskais mērķis – „Gudra attīstība” Ilgtermiņa prioritātes – <i>Zināšanas</i> ▪ Stratēģiskais mērķis – „Pievilcīga dzīves vide” Ilgtermiņa prioritātes – <i>Dzīvīgas vietas</i> ▪ Stratēģiskais mērķis – „Globālā saistība un atvērtība” Ilgtermiņa prioritāte – <i>Integrēta pārvaldība.</i>	SM3	cilvēks Stimulēt vispusīgi attīstītu, radošu personību un kvalitatīvu darbaspēka veidošanos novadā, nodrošinot atbilstošas izglītības iespējas mūža garumā, priekšnoteikumus jaunrades izpausmēm un veicinot aktīvu un veselīgu dzīvesveidu.	15M-K	Roja – Ziemeļkurzemes piekrastes kultūras centrs, kurā radošas mākslas, mūzikas un kinomākslas novitātes balstās uz stabilām tradīcijām, iedzīvotāju darbīgumu un ieinteresētību kultūras norisēs.
				15M-IZ	Stabila izglītības ieguves atbalsta sistēma, attīstot gan labas kvalitātes vispārējās izglītības, gan mūzikas, mākslas un sporta jomu profesionālās ievirzes izglītības, kā arī mūžizglītības iespējas kā pamatu cilvēku garīgajai izaugsmei un darba prasmju apguvei.
				15M-A	Sports un aktīvs dzīvesveids atbilstoši aprīkotās trasēs, laukumos, stadionā un ēkās - novada iedzīvotāju ikdiena un tūrisma specifiskais virziens.
				15M-SJ	Izpratnes par darbu kā vērtību, iespēju un dzīvesveidu pieaugums līdztekus iedzīvotāju atstumtības un nomāktības samazinājumam, dzīvojot drošā vidē novadā.
				15M-P	Sabiedrības līdzdalībā un līdzatbildībā balstīta atbildīga pārvaldība, kas motivē iedzīvotājus būt piederīgiem novadam.

5. TABULA

Rojas novada mērķu atbilstība augstāka līmeņa ilgtspējīgas attīstības stratēģiju dokumentiem. Avots: Rojas novada pašvaldība

2.6. TERITORIJAS SPECIALIZĀCIJA

Teritorijas specializācija atspoguļo novada perspektīvos uzņēmējdarbības virzienus.

VIETĒJĀ UN REĢIONĀLAJĀ MĒROGĀ

- Mazā osta;
- Zivsaimniecība un zivju pārstrāde;
- Lauksaimniecība;
- Mežsaimniecība un kokapstrāde;
- Dabas un sporta tūrisms.

NACIONĀLAJĀ MĒROGĀ

- Mazā osta;
- Zivsaimniecība un zivju pārstrāde;
- Mežsaimniecība;
- Dabas un sporta tūrisms.

STARPTAUTISKAJĀ MĒROGĀ

- Mazā osta;
- Zivsaimniecība un zivju pārstrāde;
- Mežsaimniecība;
- Dabas un kultūras tūrisms.

Teritorijas specializācijas jomu izvēles pamatojums:

MAZĀ OSTA

Osta ir galvenais Rojas novada tautsaimniecības virzītājspēks. Rojas ostas teritorija piemērota kuģu apkalpošanai, kravas transporta, zvejniecības un zivju apstrādes, kā arī citas saimnieciskās darbības veikšanai. Pēdējos gados koksnes kravu apjoms un pārkrauto zivju apjoms ir salīdzinoši stabils. Osta plāno veikt nozīmīgus ieguldījumus attīstot hidrotehniskās būves, piestātņi Nr.1, veicot krasta nostiprināšanu un radot peldošo jahtu piestātņu infrastruktūru.

ZIVSAIMNIECĪBA UN ZIVJU PĀRSTRĀDE

Rojas novadam ir 42 km gara piekrastes teritorija, tradīcijas iezīmē zivsaimniecību un zivju pārstrādi kā specializācijas jomu. 5 no 20 uzņēmumiem ar lielāko apgrozījumu 2013.gadā darbojas nozarēs „Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana” un „Jūras zvejniecība”. Novada lielākais uzņēmums ir zivju pārstrādes uzņēmums SIA „Līcis 93”, kas nodarbina ap 400 darbiniekus.

MEŽSAIMNIECĪBA UN KOKAPSTRĀDE

Nozīmīgākais dabas resurss novadā ir mežs – tas aizņem 76,4% no novada teritorijas un ir lielāks par vidējo rādītāju Latvijā (46,4%). Tā kā valstij pieder lielākā daļa (76,2%) no novada mežiem, valsts mežos izstrādātie ciršanas apjomi un mežu atjaunošanas apjomi ir lielāki nekā privātajos mežos. Kokapstrāde kā tautsaimniecības specializācijas joma paredzēta vietējā un reģionālā mērogā.

LAUKSAIMNIECĪBA

Lauksaimniecības zemes aizņem tikai 13,2% no novada teritorijas, tomēr 77% no tām ir meliorētas. Lielākais uzņēmumu skaits no novada 179 uzņēmumiem ir augkopības nozarē, tomēr pateicīgākā novada apstākļos ir piena un gaļas lopkopība. Pēdējos gados Rojas novadā no apsekotajām lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm neapstrādāti bija 16%, kas ir salīdzinoši lielas aktivitātes rādītājs. Specializācijas joma attiecināma galvenokārt uz teritorijām Rudes apkārtnē.

ATPŪTAS UN SPORTA TŪRISMS

Rīgas jūras līča garā piekraste un pludmale, tuvumā esošais Kolkasrags ir galvenie priekšnoteikumi tūrisma attīstībai. Tūrisma Rojas novadā ir sezonāls raksturs. Rojas novadā ir 25 naktsmītnes, ar 543 vietām nakšņotājiem. Rojā darbojas novada tūrisma informācijas centrs, vairums no tūristiem, kuri izmanto Rojas TIC pakalpojumus ir no Vācijas, Igaunijas un Lietuvas. Perspektīvi attīstāmās tūrisma jomas ir atpūtas jeb rekreatīvais tūrisms, sporta tūrisms, atvaļinājumu tūrisms, putnu vērošanas tūrisms un izziņas tūrisms.

3. Telpiskās attīstības perspektīva

3.1. Galvenās funkcionālās telpas, nozīmīgākie telpiskās struktūras elementi, to izmaiņas

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Skatīt 1.KARTOSHĒMU

- Rojas novada teritorijas izmantošanas struktūrā noteicošo vietu ieņem mežu zemes, kas aizņem 76,4% no kopējās platības. Novadā ir samērā maz lauksaimniecībā izmantojamās zemes, tās kopumā aizņem tikai 13,2% no visas teritorijas.
- Rojas novada teritorija nav bagāta ar ūdens resursiem. Cauri novadam tek vairākas Ventas baseinu apgabala upes, no kurām lielākā ir Rojas upe. Lielākā mākslīgā ūdenskrātuve Rojas novadā ir Rudes ezers. Rojas novada jūras robeža ir 42km gara. Jūra ir viens no nozīmīgākajiem funkcionālās telpas elementiem.
- Galvenās uzņēmējdarbības nozares Rojas novadā ir saistītas ar Rojas ostu – zivsaimniecība – t.sk. zvejniecība un zivju produktu pārstrāde, mežsaimniecība, tradicionālā lauksaimniecība, mežizstrāde, mazumtirdzniecība un tūrisms. Ražošanas attīstības teritorijas galvenokārt izvietotas Rojas, Rudes, Melnsila, Ģipkas un Kaltenes ciemos.
- Novada lielākais uzņēmums ir zivju pārstrādes uzņēmums SIA „Līcis 93”, kas nodarbina ap 300 - 400 darbinieku.
- Tūrismam Rojas novadā ir sezonāls raksturs. Lielākais tūristu interešu punkts ir kaimiņu - Dundagas novadā atrodošais Kolkasrags, piesaistot gandrīz 50 000 apmeklētājus gadā. Vasaras sezonā esošais tūrisma mītnu piedāvājums nespēj apmierināt pieprasījumu.
- Rojas novada ceļu tīkla galvenā struktūra ir pakārtota piekrastei un saiknei ar Talsiem. Visi Rojas novada ciemi izvietoti tiešā valsts reģionālo autoceļu tuvumā.

VADLĪNIJAS TERITORIJU PLĀNOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

- Saglabājamās Rojas novada lauksaimniecības zemes, nepieļaujot vērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošanu.
- Blīvas apbūves teritorijas plānojamas ciemu robežu ietvaros, radot iespējami kompaktu apdzīvojuma struktūru. Rojai nosakāms novada nozīmes attīstības centra statuss, Rudei, Melnsilam un Kaltenei – vietējas nozīmes attīstības centru statuss.

TERITORIJAS PERSPEKTĪVĀ TĒLPISKĀ STRUKTŪRA, TĀS ILGTERMIŅA IZMAIŅAS

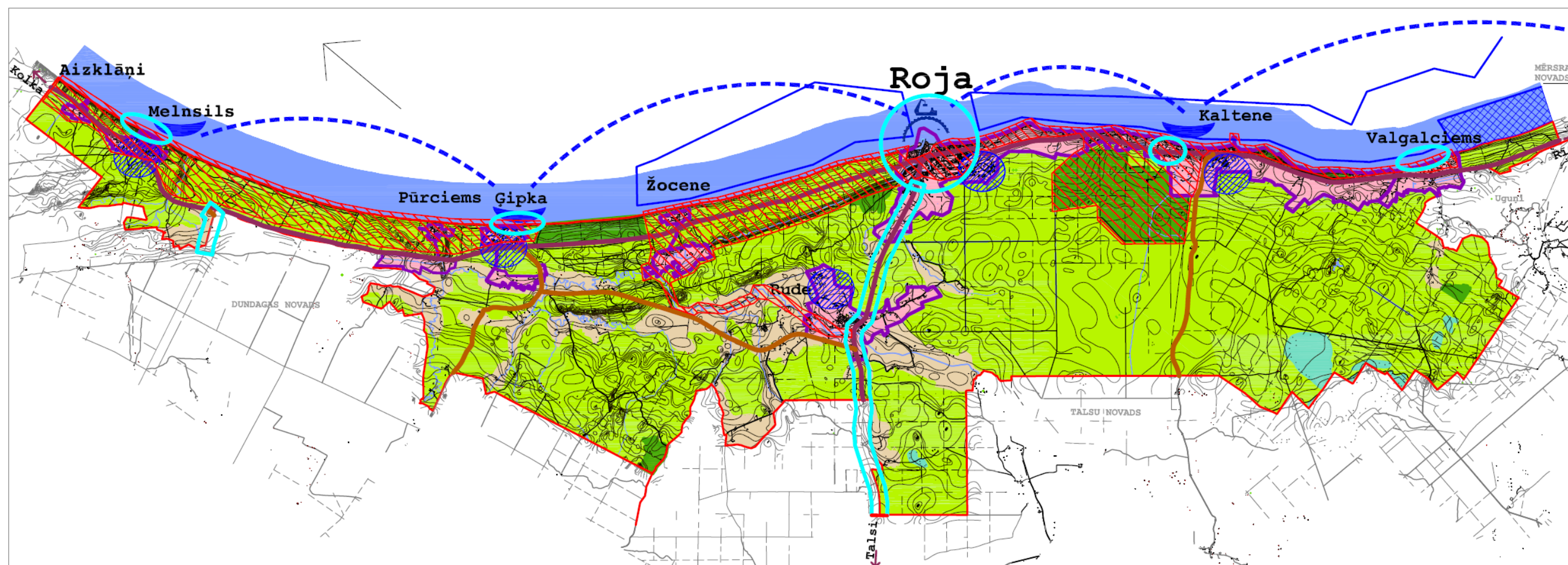
- **Roja** - Rojas ciems attīstāms kā novada nozīmes attīstības centrs un galvenais pakalpojumu centrs. Būtiski attīstāma Rojas ostas teritorija, veicot kvalitatīvus uzlabojumus un apgūstot jaunas platības. Netālu no pludmales attīstāms jūras un zvejniecības mācību centrs. Rojā paredzamas ražošanas attīstības teritorijas un palielināmas tūrisma iespējas.
- **Rude** – attīstāma kā vietējas nozīmes attīstības centrs ar nepilnu pakalpojumu klāstu. Rudes attīstība galvenokārt saistīta ar ražošanu un lauksaimniecību.
- **Melnsils** - attīstāma kā vietējas nozīmes attīstības centrs ar nepilnu pakalpojumu klāstu. Melnsila attīstība galvenokārt saistīta ar ražošanu un tūrismu.
- **Kaltene** - attīstāma kā vietējas nozīmes attīstības centrs ar nepilnu pakalpojumu klāstu. Kaltenes attīstība galvenokārt saistīta ar ražošanu un tūrismu.
- **Aizklāņi, Pūrciems, Ģipka, Žocene un Valgalciems** – piekrastes ciemi, kuros galvenokārt attīstāma mājokļu un sezonas mājokļu funkcija. Ģipkas attīstība saistīta arī ar ražošanu. Visu ciemu attīstība saistīta ar tūrismu.
- Teritorijās ārpus ciemiem attīstība galvenokārt saistīta ar mežsaimniecību un lauksaimniecību.

PRIORITĀRI ATTĪSTĀMĀS TERITORIJAS

- **Ražošanas un satiksmes jomā** – Rojā līdztekus ostas padziļināšanai, paredzama ostas teritorijas uzbēršana, radot jaunas platības saimnieciskajai darbībai. Rekonstruējama piestātne Nr. 1. Veicama krasta nostiprināšana un izveidojama peldošā jahtu piestātne.
- **Tūrisma jomā** – Visos ciemos attīstāmi tūrisma pakalpojumi, Rojas pludmalei jāklūst par Zilā karoga pludmali, īpaši attīstāms sporta tūrisms, uzlabojot sporta infrastruktūras klāstu un kvalitāti. Veicami uzlabojumi publiskajās pludmalēs Rojā, Melnsilā, Ģipkā un Valgalciemā.

1.KARTOSHĒMA

Galvenās funkcionālās telpas, nozīmīgākie telpiskās struktūras elementi, to izmaiņas

APZĪMĒJUMI

Meži	Aizsargājamās jūras teritorijas "Rīgas līča rietumu piekraste" dabas lieguma zona	Jahtu un zvejas laivu piestātnes
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	Aizsargājamās jūras teritorijas "Rīgas līča rietumu piekraste" sezonas lieguma zona	Prioritāri attīstāmās telpas
Lauki	Ražošanas attīstības teritorijas	Novada robeža
Purvi	Tūrisma un rekreācijas teritorijas	Ciemu robežas
Ciemu teritorijas	Osta	Valsts reģionālie autoceļi
Jūra, upes, ūdeņi		Valsts vietējie autoceļi

NOZĪMĪGĀKĀS ROJAS NOVADA FUNKCIONĀLĀS TELPAS

Nozīmīgākās Rojas novada funkcionālās telpas ir:

*CIEMU TERITORIJAS,
MEŽU / PURVU TERITORIJAS,
LAUKU TERITORIJAS,
OSTA,
TŪRISMA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS,*

*RAŽOŠANAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS,
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS,
CEĻU TĪKLS,
JŪRA – AR NOVADU SAISTĪTĀ TERITORIJA.*

CIEMU TERITORIJĀS Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija paredz maksimāli izmantot esošo apdzīvojuma potenciālu. Aizklāņi, Melnsils, Pūrciems, Ģipka, Žocene, Kaltene un Valgalciems attīstās ap valsts reģionālo autoceļu P131, Rude – ap valsts reģionālo autoceļu P126, Roja – ap abiem minētajiem valsts reģionālajiem autoceļiem. Piekrastes ciemu teritorijās prioritāte ir dzīvojamā apbūve un rekreācijas iespējas, saglabājot ciemu raksturu un kompaktu attīstību. Pūrciema, Ģipkas un Žocenes ciemu jaunajās teritorijās (uz DR no valsts reģionālā autoceļa P131) apdzīvojuma prioritāte ir sezonas tipa mājokļi.

MEŽU / PURVU TERITORIJĀS, kas neatrodas īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija paredz mežsaimniecības attīstību, kokmateriālu sagatavošanu, tūrisma un rekreācijas pakalpojumu sniegšanu, medību tūrisma, maksimāli saglabājot mežu ekoloģisko nozīmi.

LAUKU TERITORIJĀS – areālā ap Rudi un starp Rudi un Pūrciema Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija paredz lauksaimniecības attīstību daudzveidīgās izpausmes formās – augkopībā, piena un gaļas lopkopībā, aitkopībā, lauksaimniecības produktu pārstrādē, alternatīvās enerģijas ražošanā, mājražošanas attīstībā, maksimāli saglabājot ainavas daudzveidību.

OSTA saskaņā ar Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju ir galvenais novada tautsaimniecības dzinulis un apkārtējā reģiona kontekstā ir īpaša funkcionālā telpa.

TŪRISMA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS sakrīt ar to ciemu teritorijām, kuri izvietoti gar piekrasti. Tūrisma un rekreācijas teritorijas ietver arī Rojas upes posmu starp Rudi un Roju, valsts nozīmes kultūras pieminekļu teritorijas Pūrciemā un Melnsilā, dabas pieminekļa „Kaltenes kalvas” teritoriju mežos pie Kaltenes un visu pludmales teritoriju – arī ārpus ciemiem. Teritorijās attīstāma augstvērtīga tūrisma infrastruktūra un dzīves vide, līdzsvarojot dabas aizsardzības, kultūrvides ainavas aizsardzības un ekonomiskās attīstības intereses.

RAŽOŠANAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS saskaņā ar Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izvietotas ciemu teritorijās – Rojā, Rudē, Melnsilā, Ģipkā un Kaltenē. Ražošanas teritorijas ciemos attīstāmas, racionāli izmantojot esošo tehnisko infrastruktūru un darbaspēka koncentrēšanās vietas.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS Rojas novadā atrodas šaurā strēlē starp Melnsilu un Pūrciema, (dabas liegums „Ģipkas lankas”) meža daļā starp Ģipkas un Žocenes vēsturiskajiem ciemiem, (dabas liegums „Ģipka”), Kaltenē – Valgalciema virzienā no Kaltenes centra (dabas piemineklis „Kaltenes krasta veidojumi”) un mežā pie Kaltenes – uz DR no valsts reģionālā autoceļa P131 un uz ZR no valsts vietējā autoceļa V1398 (dabas piemineklis „Kaltenes kalvas”). Visi četri mikroliegumi atrodas novada mežos – Kažoklieknē, pie Vēverciema, netālu no Uguņciema un pie Žulniekvalka. Teritoriju izmantošanu nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, un attīstības iespējas šajās teritorijās ir ievērojami ierobežotas.

CEĻU TĪKLS ir pakārtots piekrastei un saiknei ar Talsiem. Piekrastes ciemu izstieptais raksturs rada nepieciešamību pēc vietējās nozīmes paralēlā ceļa Kaltenē un Valgalciemā.

JŪRA ir ietekmes ziņā nozīmīgākais funkcionālās telpas elements. 8 no 9 novada ciemiem pēc savas rakstura ir piekrastes ciemi. Jūras tuvums nosaka iedzīvotāju pamatnodarbošanās specifiku, mazās ostas attīstības iespējas, jahtu un zvejas laivu piestātņu attīstības virzienus. Jūras tuvums rada pieprasījumu pēc sezonas tipa mājokļiem un ir Rojas novada tūrisma attīstības pamats.

3.2. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA, SOCIĀLA RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU KLĀSTS, PRIEKŠLIKUMI ATTĪSTĪBAS CENTRU IZVIETOJUMAM

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Skatīt 2.KARTOSHĒMU

- Rojas novada apdzīvojums dislocēts 9 ciemos, kuru robežas apstiprinātas likumdošanā noteiktajā kārtībā, un viensētās. Vidējais iedzīvotāju blīvums novadā ir 21,09 iedzīvotāji uz 1 km², kas ir apmēram 3 reizes vairāk nekā reti apdzīvotajā kaimiņū – Dundagas pagastā (Dundagas novadā). 2014.gada sākumā novadā dzīvo 4415 iedzīvotāji. 60 – 62% novada iedzīvotāju dzīvo novada centrā – Rojas ciemā, tomēr vasaras sezonas laikā iedzīvotāju skaits Rojas novada ciemos palielinās aptuveni 2 reizes.
- Kopš 2011.gada iedzīvotāju skaits novadā pakāpeniski samazinās – analogi lielākajai daļai Latvijas teritorijas. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums novadā ir negatīvs. Modelējot iedzīvotāju skaita izmaiņas turpmākajos 20 gados, un pieņemot, ka migrācijas tendences un dzimstības tendences saglabājas iepriekšējā apjomā, iedzīvotāju skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties.
- Rojas novadā darbojas Rojas kultūras centrs, Rojas novada bibliotēka, Rojas pagasta bērnu bibliotēka, Kaltenes bibliotēka, Rojas Jūras zvejniecības muzejs. Rekonstruētajā un visiem pieejamajā kultūras centrā 11 dažādos pulciņos un interešu grupās darbojas 405 novada iedzīvotāji.
- Rojas novadā darbojas Rojas novada bibliotēka ar 2 struktūrvienībām - Rojas novada bibliotēkas bērnu nodaļu un Kaltenes bibliotēku.
- Rojas Jūras zvejniecības muzejs darbojas gan pētnieciskā, gan pedagoģiskā jomā.
- Rojas novadā darbojas vidusskola Rojā, pirmsskolas bērnu iestādes Rojā (PII „Zelta zivtiņa”) un Rudē (PII „Saulespuķe”) un divas profesionālās ievirzes izglītības iestādes - Rojas Mūzikas un mākslas skola un Rojas novada sporta skola. Audzēkņu skaits Rojas PII „Zelta zivtiņa” ir salīdzinoši stabils, savukārt audzēkņu skaits Rudes PII „Saulespuķe” pēdējo trīs gadu laikā samazinājies par 26%. Līdzīgi 2014.gadā salīdzinot ar 2011.gadu par 20% sarucis skolēnu skaits Rojas vidusskolā.
- Novadā trūkst iespēju profesiju un uzņēmējdarbības pamatu apguvei. Netiek piedāvātas arī mūžizglītības iespējas pieaugušajiem.
- Lielākā daļa sporta būvju un sportošanas iespēju atrodas novada centrā - Rojā. Mazajos ciemos sporta iespējas ir ierobežotas (sporta laukumi Rudē, Melnsilā, Žocenē). Rojas ciema infrastruktūra ir atbilstoša daudzveidīgu sporta tūrisma aktivitāšu attīstībai, nepieciešami šīs sporta infrastruktūras mērķtiecīgi uzlabojumi.
- Sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus sniedz Rojas novada sociālais dienests. Lielākajā daļā ēku, kas saistītas ar sociālā dienesta tiešo darbu un aktivitātēm, ir atbilstoša vides pieejamība. Pēdējos gados pieaudzis „Aprūpes mājās” klientu skaits, kā arī palielinājies gadījumu skaits, kad veikta sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem. Novadā pagaidām nav sociālās aprūpes iestāžu, ir labi attīstīts aprūpes mājās pakalpojums. Jauniešu brīvā laika pavadīšanas centri aktīvi darbojas Rojā (multifunkcionālajā centrā „Strops”), Rudē un Melnsilā.
- Rojas novada pašvaldības ēkā - ambulancē darbojas 3 ģimenes ārstu prakses, 2 zobārstu prakses un ginekologa prakse. Rojā izvietota neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.
- Drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā Rojas novadā iesaistīta Ugunsdzēsības nodaļa un Pašvaldības policija.

VADLĪNIJAS TERITORIJU PLĀNOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

- Blīvas apbūves teritorijas plānojamas ciemu robežās, radot iespējami kompaktu apdzīvojuma struktūru. Piekrastes ciemu apbūvē īpaši respektējamas piekrastei raksturīgās apbūves īpatnības. Ņemot vērā prognozētās klimata izmaiņas un jūras līmeņa celšanos, kā arī krasta noskalošanās riska pieaugumu, ciemu teritoriju attīstība krasta kāpu aizsargjoslā ir iespējama tikai pēc detalizētas analīzes veikšanas.
- Rojai nosakāms novada nozīmes attīstības centra statuss, Rudei, Melsilam un Kaltenei – vietējas nozīmes attīstības centru statuss. Centri nosakāmi kā primārās pakalpojumu saņemšanas vietas.
- Aizklāņiem, Ģipkai, Pūrciemam, Žocenei un Valgalciemam nosakāms piekrastes ciemu statuss. Pūrciema, Ģipkas un Žocenes nekompaktajās ciemu teritorijās (uz DR no valsts reģionālā autoceļa P131) apdzīvojuma prioritāte ir sezonas mājokļi.
- Iedzīvotāju skaita izmaiņu prognozes liecina, ka pie līdzīgiem dzimstības, mirstības un migrācijas rādītājiem turpmāko 20 gadu laikā iedzīvotāju skaits varētu sarukt pat par aptuveni 30%.

TERITORIJAS PERSPEKTĪVĀ Telpiskā struktūra, tās ilgtermiņa izmaiņas

- **Roja** saglabājamas un attīstāmas Rojas novada kultūras iestādes - Rojas kultūras centrs, Rojas novada bibliotēka, Rojas pagasta bērnu bibliotēka, Rojas Jūras zvejniecības muzejs. Rojas ciemā izveidojama brīvdabas estrāde. Saglabājama novada pirmskolas, vispārējās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības struktūra, - PII „Zelta zivtiņa”, Rojas vidusskola, Rojas Mūzikas un mākslas skola, Rojas novada sporta skola. Palielināmas profesionālo iemaņu apgūšanas iespējas, radot arī mūžizglītības iespējas Rojā. Rojā attīstāma kvalitatīvāka un daudzveidīgāka sporta infrastruktūra – stadions, hokeja laukums ar palīgtelpām, āra sporta spēļu laukumi, āra treniņu laukums un brīvdabas skriešanas un slēpošanas trase. Pludmalē paredzama glābšanas stacija un jūras un zvejniecības mācību centrs. Dabā marķējams velomaršruts gar piekrasti.
- **Rudē** saglabājama pirmskolas izglītības iestāde un attīstāms bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs. Rudē uzturams sporta laukums.
- **Kaltenē** saglabājama Kaltenes bibliotēka. Kaltenē rekonstruējams un attīstāms Kaltenes klubs – kā multifunkcionāla sabiedrisko aktivitāšu vieta, izveidojot arī sporta spēļu laukumu un attīstot jauniešu centru. Kaltenē izveidojama pansija. Dabā marķējams velomaršruts gar piekrasti.
- **Valgalciemā** izveidojama saietu vieta. Valgalciemā izveidojams sporta spēļu laukums. Dabā marķējams velomaršruts gar piekrasti.
- **Ģipkā** izveidojams sporta spēļu laukums. Dabā marķējams velomaršruts gar piekrasti.
- **Melsilā** izveidojams sporta spēļu laukums. Attīstāms Melsila bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs. Dabā marķējams velomaršruts gar piekrasti.

PRIORITĀRI ATTĪSTĀMĀS TERITORIJAS

- **Kultūras jomā** - Rojas ciemā izveidojama brīvdabas estrāde. Kaltenē rekonstruējams un attīstāms Kaltenes klubs – kā multifunkcionāla sabiedrisko aktivitāšu vieta. Valgalciemā izveidojama saietu vieta. Veicami uzlabojumi novada bibliotēku tehnoloģiskajā aprīkojumā, atjaunojamas muzeja ekspozīcijas.
- **Izglītības jomā** – Uzlabojama vides pieejamība Rojas novada vidusskolā un Rojas Mūzikas un mākslas skolā. Rojā ieviešamas arodapmācības programmas un mūžizglītības piedāvājuma iespējas.
- **Aktīvā dzīvesveida jomā** - Rojas novadā attīstāma kvalitatīvāka un daudzveidīgāka sporta infrastruktūra – stadions Rojā, hokeja laukums ar palīgtelpām Rojā, āra sporta spēļu laukumi Rojā, āra treniņu laukums un brīvdabas skriešanas un slēpošanas trases Rojā, sporta spēļu laukumi Valgalciemā, Kaltenē, Ģipkā un Melsilā. Dabā marķējams velomaršruts „Kaltenes aplis” (Roja – Kaltene – Roja). Pludmalē paredzama glābšanas stacija.
- **Sociālajā jomā** – Kaltenē attīstāms jauniešu centrs un izveidojama alternatīvas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāde.

VĒLAMĀIS SOCIĀLA RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU KLĀSTS DAŽĀDA RAKSTURA APDZĪVOTAJĀS VIETĀS

NOVADA NOZĪMES ATTĪSTĪBAS CENTRS - Roja	
<i>pārvalde</i>	Novada dome.
<i>kultūra</i>	Bibliotēka, Kultūrizglītības iespējas, mākslinieciskās jaunrades izpaušanās iespējas, muzejs, kultūrtūrisms.
<i>izglītība</i>	Vispārējās izglītības iestāde - vidusskola, profesionālās ievirzes izglītības iestādes – Mūzikas un mākslas skolas, Sporta skola, pirmskolas izglītības iestāde, interešu izglītības iespējas, arodizglītības iespējas, mūžizglītības iespējas.
<i>aktīvs dzīvesveids</i>	Organizēta brīvā laika pavadīšanas iespējas, sporta teritoriju infrastruktūra, publiski pieejamas atpūtas teritorijas, labiekārtota pludmale, glābšanas stacija pludmalē.
<i>veselība</i>	Primārās veselības aprūpes, zobārstniecības pakalpojumi, neatliekamā medicīniskā palīdzība.
<i>sociālā joma</i>	Sociālā dienesta pakalpojumu pilns apjoms, sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem personām ar funkcionāliem traucējumiem, dažāda rakstura sociālā atbalsta grupas, aprūpes mājās pakalpojums.
VIETĒJĀS NOZĪMES ATTĪSTĪBAS CENTRI – Rude, Melnsils, Kaltene	
<i>kultūra</i>	Bibliotēka (Kaltenē), Kultūrizglītības iespējas, mākslinieciskās jaunrades izpaušanās iespējas, kultūrtūrisms.
<i>izglītība</i>	Pirmsskolas izglītības iestāde, Interesu izglītības iespējas, mūžizglītības iespējas.
<i>aktīvs dzīvesveids</i>	Sporta teritoriju infrastruktūra ārtelpā, publiski pieejamas atpūtas teritorijas.
<i>veselība</i>	Neatliekamā medicīniskā palīdzība.
<i>sociālā joma</i>	Sociālie pakalpojumi – sociālā darba pakalpojums, dažāda rakstura sociālā atbalsta grupas, aprūpes mājās pakalpojums, alternatīvas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums (Kaltenē).
PIEKRASTES CIEMI – Aizklāņi, Pūrciems, Ģipka, Žocene, Valgalciems	
<i>kultūra</i>	Kultūrtūrisms.
<i>aktīvs dzīvesveids</i>	Publiski pieejamas aktīvās atpūtas teritorijas ārtelpā – Ģipkā, Žocenē, Valgalciemā.
<i>veselība</i>	Neatliekamā medicīniskā palīdzība.
<i>sociālā joma</i>	Sociālie pakalpojumi – aprūpes mājās pakalpojums.

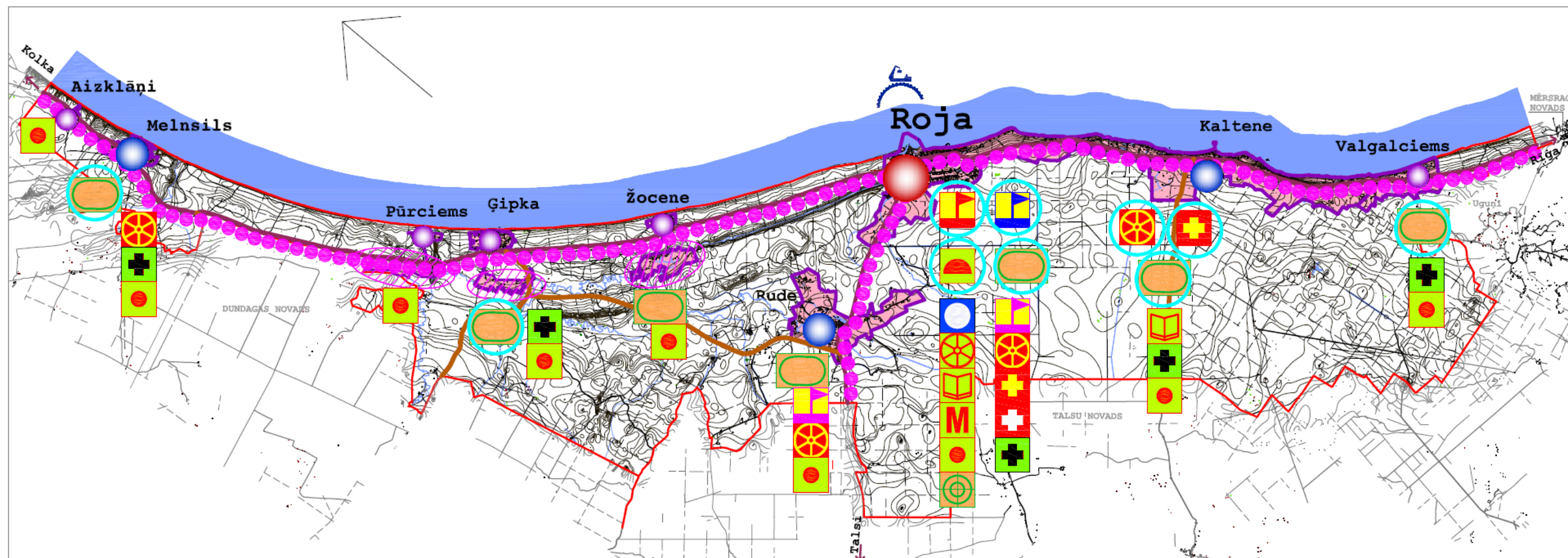
6. TABULA

Vēlamais sociāla rakstura publisko pakalpojumu klāsts dažāda rakstura apdzīvotajās vietās.

Avots: Rojas novada pašvaldība

2.KARTOSHĒMA

Apdzīvojuma struktūra un sociāla rakstura publisko pakalpojumu klāsts, priekšlikumi attīstības centru izvietojumam

ROJAS NOVADA APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Roja novada apdzīvojuma attīstība galvenokārt paredzēta **CIEMU TERITORIJĀS**:

- Novada nozīmes attīstības centrā - **ROJĀ**
- Vietējās nozīmes attīstības centros - **RUDE, MELNSILĀ, KALTENĒ**
- Piekrastes ciemos - **AIZKLĀNOS, PŪRCIEMĀ, ĢIPKĀ, ŽOCENĒ, VALGALCIEMĀ**
- ĢIPKAS, PŪRCIEMĀ un ŽOCENES apdzīvojums ciemu nekompaktajās daļās attīstās, galvenokārt, kā sezonas mājokļu teritorijas.

SOCIĀLA RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBA ROJAS NOVADĀ

PĀRVALDE		Novada Dome	SOCIĀLĀ JOMA		Jauniešu centrs
IZGLĪTĪBA		Vidusskola			Sociālās palīdzības iestāde
		Pirmskolas II			Veselības aprūpes iestāde
		Profesionālās ievirzes II			Kapsēta
KULTŪRA		Kultūras centrs	AKTĪVS DZĪVESVEIDS		Sporta centrs
		Bibliotēka			Sporta laukums
		Muzejs			Prioritāri attīstāmās jomas
		Kultūrtūrisms			Sabiedriskā transporta maršruti
		Brīvdabas estrāde			

3.3. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN TEHNISKA RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU UN INFRASTRUKTŪRAS KLĀSTS, GALVENIE TRANSPORTA KORIDORI

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Skatīt 3.KARTOSHĒMU

- Novada teritoriju šķērso 2 valsts reģionālie autoceļi un 4 valsts vietējie autoceļi. 100% no valsts reģionālajiem autoceļiem ir ar melno segumu, bet tikai 2,93% no valsts vietējiem autoceļiem ir ar melno segumu. Valsts vietējie autoceļi Rojas novadā ir sliktā stāvoklī. Īpaši nozīmīgs pašvaldības pakalpojumu pieejamības un uzņēmējdarbības nodrošināšanai ir valsts vietējais autoceļš Ventspils - Dundaga – Mērsils (V1307).
- Satiksmes intensitātes ziņā nozīmīgākais no valsts reģionālajiem autoceļiem Rojas novadā ir autoceļš **P126** (Valdgale - Roja), intensitātes ziņā nozīmīgs ir arī autoceļš **P131** (Tukums – Kesterciems – Mērsrags – Kolka).
- Rojas novadā nav izvietoti 330 kV un 110 kV elektroenerģijas pārvades tīkli.
- Centralizētas ūdenssaimniecības pakalpojumus Rojas novadā var saņemt Rojā un Rudē. Ar centralizētu ūdensapgādi Rojas un Rudes ciemos nodrošināti 95% iedzīvotāju. Centralizētas kanalizācijas pakalpojumu izmanto 93% Rojas un Rudes ciemu patērētāji.
- Centralizētā siltumapgāde nodrošināta 95 % **Rojas** un **Rudes** ciemu daudzdzīvokļu ēkām, administratīvajām ēkām, izglītības iestādēm u.c. objektiem, (23532 m² lietderīgās platības).
- No sakaru pakalpojumu sniedzējiem Rojas novada teritorijā darbojas SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas mobilais telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”, tomēr atsevišķās vietās mobilo sakaru pārklājums nav pietiekams. Fiksētos telefona sakarus Rojas novadā nodrošina SIA Lattelecom. Rojas novada teritoriju šķērso izbūvētais optiskais kabelis – daļa no kabeļu sistēmas Talsi – Roja – Mērsrags.

VĒLAMĀIS TEHNISKĀ RAKSTURA PUBLISKO PAKALPOJUMU KLĀSTS DAŽĀDA RAKSTURA APDZĪVOTAJĀS VIETĀS

NOVADA NOZĪMES ATTĪSTĪBAS CENTRS - Roja	
<i>inženierapgāde</i>	Pieejama centralizēta ūdensapgāde un centralizēta kanalizācija lielākajā daļā Rojas ciema. Centralizēta siltumapgāde pieejama ciema daudzdzīvokļu ēku kvartāliem un sabiedriskajām ēkām. Stabila elektroapgādes un komunikāciju infrastruktūra. Attīstāms ielu apgaismojums.
<i>sabiedriskais transports</i>	Sazarots sabiedriskā transporta tīkls ar maršrutiem novada iekšienē, uz reģionālajiem centriem un galvaspilsētu.
<i>ielas</i>	Ciema ielas – asfaltētas.
VIETĒJĀS NOZĪMES ATTĪSTĪBAS CENTRI – Rude, Mērsils, Kaltene	
<i>inženierapgāde</i>	Centralizēta ūdensapgāde un centralizēta kanalizācija pieejama lielākajā daļā Rudes ciema un Mērsila centrā. Centralizēta siltumapgāde pieejama Rudes ciema blīvāk apbūvētajās daļās. Stabila elektroapgādes un komunikāciju infrastruktūra. Attīstāms āra apgaismojums.
<i>sabiedriskais transports</i>	Sabiedriskā transporta tīkls ar maršrutiem uz novada centru, reģionālajiem centriem un galvaspilsētu.
<i>ceļi</i>	Ceļi ciemu centrālajā daļā – asfaltēti.
PIEKRASTES CIEMI – Aizklāņi, Pūrciems, Ģipka, Žocene, Valgalciems	
<i>inženierapgāde</i>	Centralizēta ūdensapgāde un centralizēta kanalizācija pieejama Ģipkas centrā. Stabila elektroapgādes un komunikāciju infrastruktūra. Attīstāms āra apgaismojums.
<i>sabiedriskais transports</i>	Sabiedriskā transporta tīkls ar maršrutiem uz novada centru, reģionālajiem centriem un galvaspilsētu.

7. TABULA

Vēlamais tehniskā rakstura publisko pakalpojumu klāsts dažāda rakstura apdzīvotajās vietās.

Avots: Rojas novada pašvaldība

VADLĪNIJAS TERITORIJU PLĀNOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

- Plānojot jaunu tehniskās infrastruktūras objektu attīstību, jāievērtē krasta erozijas riska faktori.
- Veicināma ātras darbības Interneta pieslēgumu iespējamība Aizklāņos, Melnsilā, Žocenē, Rudē un Valgalciemā.
- Attīstot teritorijas jāparedz nosacījums nodrošināt notekūdeņu attīrīšanu ar bioloģisko attīrīšanas ierīču palīdzību, ja netiek nodrošināta vienota kanalizācijas ūdeņu novadīšana un attīrīšana.
- Attīstot jaunas apbūves teritorijas un rekonstruējot esošās apbūves objektus, īpaši jāievērtē energoefektivitātes kritēriji, atbalstāmi alternatīvās enerģijas risinājumi.
- Sezonas mājokļu būvniecībā par galveno būvmateriālu būtu jāizmanto koks.
- Jāparedz nosacījums par lietus ūdeņiem domāto grāvju attīrīšanu, lai uzlabotu meliorācijas sistēmu novadā.
- Palielināms novada pašvaldības pārvaldībā esošo koplietošanas ceļu īpatsvars.

TERITORIJAS PERSPEKTĪVĀ TESPISKĀ STRUKTŪRA, TĀS ILGTERMIŅĀ IZMAIŅAS

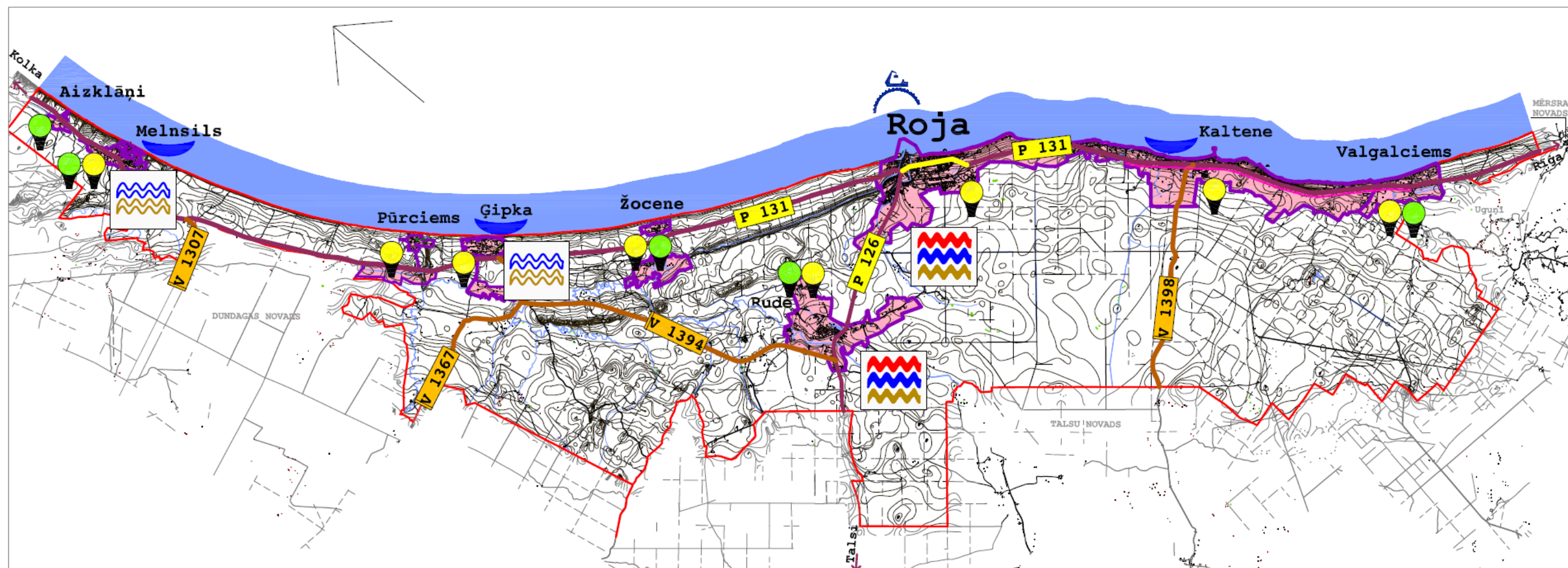
- **Rojā** – Līdztekus ostas padziļināšanai, paredzama teritorijas uzbēršana, radot jaunas platības saimnieciskajai darbībai. Rekonstruējama Selgas iela. Paredzama jaunas ielas izbūve paralēli Ostas ielai, otrpus mežam. Uzlabojama siltumapgādes sistēma. Attīstāms ielu apgaismojums.
- **Rudē** – Attīstāms āra apgaismojums. Kardināli uzlabojama ciema sakaru kvalitāte un Interneta darbības kvalitāte.
- **Melnsilā** – Izbūvējama jahtu un zvejas laivu piestātne. Ciema centrā attīstāma centralizēta ūdens apgāde un kanalizācija. Ciema teritorijā nodrošināma atbilstoša ugunsdzēsības ūdens apgāde. Kardināli uzlabojama ciema sakaru kvalitāte un Interneta darbības kvalitāte. Attīstāms āra apgaismojums.
- **Kaltenē** – paredzama ceļa izbūve paralēli valsts reģionālajam autoceļam P131 iekšzemes virzienā no autoceļa P131. Izbūvējama jahtu un zvejas laivu piestātne. Attīstāms āra apgaismojums.
- **Valgalciemā** – paredzama ceļa izbūve paralēli valsts reģionālajam autoceļam P131 iekšzemes virzienā no autoceļa P131. Kardināli uzlabojama ciema sakaru kvalitāte un Interneta darbības kvalitāte. Attīstāms āra apgaismojums.
- **Aizklāņos** – Kardināli uzlabojama ciema sakaru kvalitāte un Interneta darbības kvalitāte.
- **Pūrciemā** – Attīstāms āra apgaismojums.
- **Ģipkā** – Izbūvējama jahtu un zvejas laivu piestātne. Ciema centrā attīstāma centralizēta ūdens apgāde un kanalizācija. Attīstāms āra apgaismojums.
- **Žocenē** – Kardināli uzlabojama ciema sakaru kvalitāte un Interneta darbības kvalitāte. Attīstāms āra apgaismojums.

PRIORITĀRI ATTĪSTĀMĀS TERITORIJAS

- **Satiksmes jomā** – Rojā rekonstruējama Selgas iela un paredzama jaunas ielas izbūve paralēli Ostas ielai – otrpus mežam. Plānveidīgi rekonstruējami sliktā kvalitātē esošie pašvaldības ceļi, jāveic politiskā lobēšana valsts reģionālā autoceļa P126 atjaunošanai un valsts vietējās nozīmes ceļa V1307 melnā seguma izveidošanai. Prioritāri veicami asfaltēšanas darbi Upes un Kļavu ielās Rojā. Prioritāti veicamie grants seguma atjaunošanas darbi ceļiem „Vecā šoseja Kaltenē”, „Virši – Ģipkas klubs”, „Asfalts – Pūrciems”, „Asfalts – Kokdarbnīca Roņi” un „Celmi – Iesalnieki” Rudē, „Pirts – Apbūves kvartāls” un „Melnsils – Ezeru ferma” Melnsilā. Prioritāri veicami rekonstrukcijas darbi tiltam pār Roju Rudē – pie Rāndas ceha. Palielināms novada pašvaldības pārvaldībā esošo koplietošanas ceļu īpatsvars, īpaši ciemu teritorijās. Izveidojams stāvlaukums pie muzeja Rojā.
- **Osta** – Līdztekus ostas padziļināšanai, paredzama ostas teritorijas uzbēršana, radot jaunas platības saimnieciskajai darbībai. Rekonstruējama piestātne Nr. 1. Veicama krasta nostiprināšana un izveidojama peldošā jahtu piestātne.
- **Inženierapgāde** – Rojā prioritāri rekonstruējamas meliorācijas sistēmas. Uzlabojams ielu apgaismojums Rojā, āra apgaismojums Rudē, Ģipkā un Melnsilā. Veicama Ģipkas un Melnsila ciemu centralizētas ūdenssaimniecības iespēju izpēte.

3. KARTOSHĒMA

Apdzīvojuma struktūra un tehniska rakstura publisko pakalpojumu un infrastruktūras klāsts, galvenie transporta koridori

ROJAS NOVADA SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA

Rojas novada galveno ceļu tīkls:

valsts reģionālā autoceļi	P-131	Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka
	P-126	Valdgale-Roja
valsts vietējās autoceļi	V-1394	Rude-Ģipka
	V-1398	Sārcene-Nogale-Kaltene
	V-1367	Dundaga-Ģipka
	V-1307	Ventspils-Dundaga-Melnsils

 prioritāri uzlabojams ceļš

 perspektīvā P - 131 autoceļam paralēlā ceļa attīstība

Jahtu un zvejas laivu piestātņu attīstība

ROJAS NOVADA BŪTISKIE ATTĪSTĀMIE INŽENIERTĪKLI CIEMOS

ciems	centralizētā siltumapgāde	centralizētā ūdensapgāde	centralizētā kanalizācija	āra apgaismojums	sakari un Internets
ROJA					
RUDE					
MELNSILS					
KALTENE					
ĢIPKA					
VALGALCIEMS					
ŽOCENE					
PŪRCIEMS					
AIZKLĀŅI					

3.4. DABAS TERITORIJU TĒLPISKĀ STRUKTŪRA, KULTŪRVĒSTURISKI NOZĪMĪGĀS TERITORIJAS, AINAVISKI VĒRTĪGĀS TERITORIJAS

Meža ainava

Lauku ainava

Smilšainās pludmales ainava

Akmeņainās pludmales ainava

Dabas piemineklis „Kaltenes kalvas”

Arheoloģijas piemineklis „Pūrciema apmetne”

Kaltenes baznīca

Rojas upes ainava

1. ATTĒLU KOLĀŽA

Vizuāls ieskats Rojas novada dabas teritorijās, kultūrvēsturiskajās vietās un ainaviski vērtīgajās teritorijās

Avots: Rojas novada pašvaldība

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Skatīt 4.KARTOSHĒMU

- Raksturīgās dabas procesu rezultātā veidojušās ainavas Rojas novadā ir smilšainās pludmales ainavas, akmeņainās pludmales ainavas, mežu ainavas, purvu ainavas, lauku ainavas – pļavas un atmatas. Cilvēka saimnieciskās darbības rezultātā izveidotās ainavas ir lauksaimniecības zemju ainavas, viensētu ainavas, urbanizētās ainavas – ciemi un kultūrvēsturiskās ainavas.
- Rojas novadā atrodas vidēji daudz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - 2 dabas liegumi (iekļauto Natura 2000 sarakstā), 4 mikroliegumi, 2 ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, virkne dižkoku, kultūrvēsturisko koku un saudzējamo koku, 2 dižakmeņi. Novada teritorijā sastopami 8 veidu Latvijas un Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi, 8 veidu Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi un 2 veidu Latvijā aizsargājamie biotopi.
- Rojas novadā atrodas 6 valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 4 no tiem – arheoloģijas pieminekļi. Novadā atrodas 1 vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis – Ģipkas baznīca un virkne kultūrvēsturisku ēku un objektu, no kuriem jāizceļ Kaltenes klubs – bijusī Nogales barona vasarnīca, šobrīd – mājvieta Kaltenes bibliotēkai.
- Lielākā daļa ainaviski vērtīgo teritoriju atrodas piekrastē, kur mijas dažādu veidu pludmales un krastu teritorijas. Īpaši saudzējama ir ainava pie Kaltenes baznīcas.

VADLĪNIJAS TERITORIJU PLĀNOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

- Saglabājamās un aizsargājamās visas apzinātās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, saglabājot šajās teritorijās esošo bioloģisko daudzveidību. Izstrādājami ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa „Kaltenes kalvas” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.
- Piekļūšana dabas teritorijām – dažādu veidu pludmalēm, dabas pieminekļu teritorijām, kultūras pieminekļu teritorijām - plānojama pa organizētām trasēm.
- Dabas teritorijas ir nozīmīgs rehabilitācijas un veselības uzlabošanas pasākumu resurss.
- Veicināma dabas resursu ilgtspējīga izmantošana, - meklējot līdzsvaru starp attīstības aktivitātēm un saimnieciskās darbības ierobežojumiem dabas teritorijās, piemērojams samērīguma princips. Atpūtas un rekreācijas piedāvājuma attīstība veicama, radot atbilstošu tūrisma infrastruktūru.
- Kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas saglabājamās un atbilstoši uzturamas, respektējot tradicionālos apbūves principus – apbūves mērogu, raksturu, plānojuma sistēmu.

TERITORIJAS PERSPEKTĪVĀ TĒLPISKĀ STRUKTŪRA, TĀS ILGTERMIŅA IZMAIŅAS

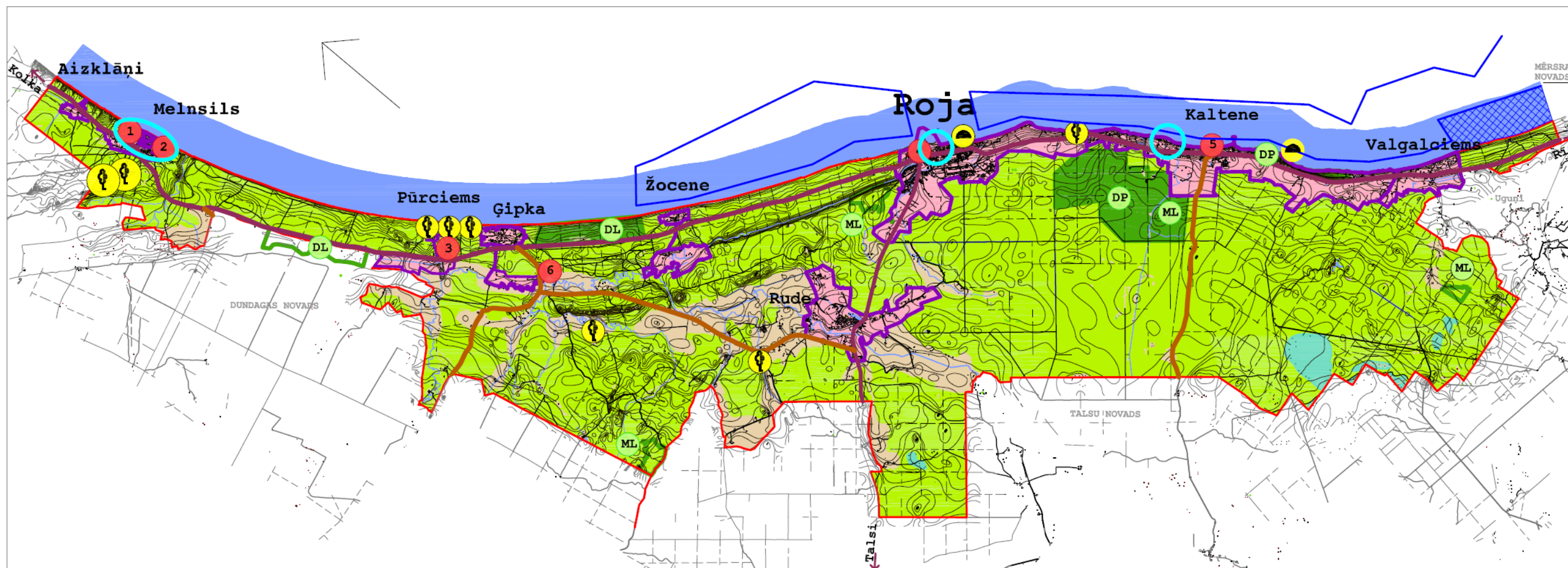
- **Visā novadā** iespēju robežās uzturamas tradicionālās un vērtīgās piekrastes ciemu un pludmales ainavas, saglabājot tajās estētisko, rekreatīvo, ekoloģisko un sociālo vērtību. Saglabājamās novada mežu ainavas – mežu apsaimniekošana veicama, ievērtējot vides aizsardzības nosacījumus.
- **Teritorijās pie Rudes ciema** veicināma lauku teritoriju apsaimniekošana, uzturot lauku ainavas kā būtisku kompleksās novada ainavu uztveres sastāvdaļu.
- Teritorijas **dabas pieminekļos** „Kaltenes krasta veidojumi” un „Kaltenes kalvas”, kā arī pie **kultūras pieminekļiem** Kaltenē, Pūrciemā, Melnsilā, Rojā un Ģipkā attīstāmas ar īpašu pietāti pret dabas un kultūras vērtībām.

PRIORITĀRI ATTĪSTĀMĀS TERITORIJAS

- **Kultūras pieminekļi** – uzsākama bijušās Nogales barona vasarnīcas – Kaltenes kluba – rekonstrukcija. Ierīkojams parks Melnsilā, saistot to ar pieejamību valsts nozīmes kultūras piemineklim "Tromeļu pils".
- **Dabas teritorijas** - izpētāmas skatu torņa ierīkošanas iespējas Rojā pie ambulances un citviet novadā.

4.KARTOSHĒMA

Dabas teritoriju telpiskā struktūra, kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas, ainaviski vērtīgās teritorijas

APZĪMĒJUMI

DL Dabas liegumi

ML Mikroliegumi

DP Dabas pieminekļu teritorijas

Aizsargājamās jūras teritorijas
"Rīgas līča rietumu piekraste"
dabas lieguma zona

Aizsargājamās jūras teritorijas
"Rīgas līča rietumu piekraste"
sezonas lieguma zona

Dižakmeņi

Dižkoki

1 Kultūras piemineklis –
Tromeļa pils

2 Kultūras piemineklis –
Baķu baznīcas kalns

3 Kultūras piemineklis –
Pūrciemā apmetne

4 Kultūras piemineklis –
Roja senkapi

5 Kultūras piemineklis –
ērgēles un kancele
Kaltenes luterāņu baznīcā

6 Kultūras piemineklis –
Ģipkas luterāņu baznīcā

Prioritāri attīstāmās
dabas un kultūrvēstures
teritorijas

Meži

Lauki

Purvi

Ciemu teritorijas

Novada robeža

Ciemu robežas

Valsts reģionālie autoceļi

Valsts vietējie autoceļi

4. NOVADA FUNKCIONĀLĀS SAITES

Būtiskākās kopējās intereses ar apkārtējo novadu pašvaldībām, uzņēmumiem un iestādēm skar vides, tautsaimniecības, izglītības, kultūras, sociālās palīdzības un veselības aizsardzības, sabiedriskās kārtības, satiksmes, atkritumu saimniecības, energoapgādes, sakaru infrastruktūras un civilās aizsardzības jomas. Pašvaldību kopējo interešu un saskarsmes jomas turpināmas un attīstāmas.

4.1. ROJAS NOVADA KOPĒJĀS INTERESES UN VIENOJOŠĀS TENDENCES AR TALSU NOVADU

<i>vide</i>	Ugunsdrošības nodrošināšana blakus atrodošos mežu masīvos. Venta baseina apgabala ūdens objekti V082 un V084 atrodas gan Rojas, gan Talsu novados, pieprasot atbildīgu rīcību attiecībā uz šo ūdensobjektu piesārņojuma kontroli Viens Rojas novadā esošajiem mikroliegumiem sniedzas arī Talsu un Dundagas novados.
<i>tautsaimniecība</i>	Plaša sadarbība tūrisma popularizēšanas jomā, darbaspēka plūsmas no Rojas novada uz Talsu novadu un no Talsu novada uz Rojas novadu. Rojas osta ir viena no tuvākajām ostām Talsu novada kokmateriālu eksportā iesaistītajiem uzņēmumiem.
<i>kultūra</i>	Sadarbība, organizējot Dziesmusvētku ciklu un pašdarbības kolektīvu skates. Kopīgs bibliotēku katalogs, metodiskais darbs bibliotēku attīstībā.
<i>izglītība</i>	Talsu novadā tiek veikta izglītības darba metodiskā vadība sadarbības līguma ietvaros. Talsu novada bērni mācās arī Rojas vidusskolā. Četri no trīspadsmit Rojas Mūzikas un mākslas skolas pedagogiem ir no Talsu novada. Talsu, Dundagas un Rojas novadu pašvaldību skolēnu pašpārvaldes dibinājušas skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienību „TAS.ES”.
<i>sociālā palīdzība, veselības aprūpe</i>	Rojas novada dome kopīgi ar Talsu novada domi, kā arī Mērsraga un Dundagas novadu domēm un Ventpils pilsētas domi, ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Rojas novada iedzīvotāji izmanto Laucienes un Ārlavas pansionātu un Talsu krīžu centra pakalpojumus. Pašvaldības aģentūra „Talsu novada mutes veselības centrs” sniedz pakalpojumus Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga iedzīvotājiem.
<i>sabiedriskā kārtība</i>	Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novados nav nodrošināta atskurbtuves pieejamība. Vēlama visu pašvaldību sadarbība šī jautājuma risinājumā.
<i>satiksme</i>	Viens no intensīvāk noslogotajiem valsts nozīmes autoceļiem Rojas novadā ir P126 Valdgaile – Roja , kas ir kopīgs ar Talsu novadu. Rojas un Talsu novadus vieno arī valsts vietējās nozīmes autoceļš V1398 Sārcene – Nogale – Kaltene . Autoceļu rekonstrukcija ir būtiska abiem novadiem. Galvenais pasažieru pārvadātājs Rojas novada maršrutos ir Talsu novada AS „Talsu autotransports”. Talsu un Rojas novadus vieno 6 dažādi sabiedriskā transporta – autobusa maršruti. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Kurzemes reģiona Talsu nodaļa apkalpo Talsu, Rojas, Mērsraga un Dundagas novadus. Rojas novads sadarbībā ar Talsu novadu iesaistīts EuroVelo maršruta EV10 izveidē (starp Valdemārpili, Roju un Mērsragu).
<i>būvniecība</i>	Virknei Talsu novada iedzīvotāju Rojas novadā atrodas sezonas rakstura mājoklis. Savukārt Talsu novadā īstenotās aktīvās dzīvojamo ēku siltināšanas iniciatīvas var būt labs piemērs un pieredze ēku energoefektivitātes uzlabšanai Rojā un Rudē. Aptuveni 40% no būvniecības uzņēmumiem, kas veic celtniecības darbus Rojas novada teritorijā, ir no Talsu novada. Valgalciems kā apdzīvotne atrodas divu pašvaldību – Rojas novada un Talsu novada – pārvaldījumā. Risinot minētās teritorijas attīstības jautājumus, nepieciešama abu pašvaldību kopdarbība.
<i>inženierapgāde</i>	Rojas novada un apkārtējo pašvaldību elektroapgāde tiek nodrošināta no kopējas

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

	vienotas valsts energosistēmas. Sakaru tīklu pārklājums darbojas bez novadu robežām – Talsu novada Upesgrīvā izvietotais sakaru tornis nodrošina sakaru pakalpojumus arī Rojas novada teritorijā, īpaši Valgalciemā. Paredzamā energoinfrastruktūras projekta „Kurzemes loks” mērķis ir uzlabot energodrošumu Talsu, Dundagas un Rojas novada pašvaldību interešu zonās.
<i>atkritumu saimniecība</i>	SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” vieno Dundagas, Talsu, Rojas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils, Tukuma novadu un Jūrmalas pilsētas intereses.
<i>civilā aizsardzība</i>	Izveidota apvienotā Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās aizsardzības komisija un apstiprināts apvienotais novadu civilās aizsardzības plāns.

4.2. ROJAS NOVADA KOPĒJĀS INTERESES UN VIENOJOŠĀS TENDENCES AR DUNDAGAS NOVADU

<i>vide</i>	Rīgas jūras līča piekrastes apsaimniekošana, krasta erozijas risks, ugunsdrošības nodrošināšana blakus atrodošos mežu masīvos. Dabas liegums „Gipkas lankas” izvietots Rojas un Dundagas novadu teritorijās. Viens Rojas novadā esošajiem mikroliegumiem sniedzas arī Dundagas un Talsu novados. Venta baseina ūdens objekts V079 atrodas gan Rojas, gan Dundagas novados.
<i>tautsaimniecība</i>	Plaša sadarbība tūrisma popularizēšanas jomā, darbaspēka plūsmas no Dundagas novada uz Rojas novadu un no Rojas novada uz Dundagas novadu. Melsils un Aizklāņi atrodas Kolkas ciema apkopes areālā. Vienotas intereses jahtu tūrisma attīstībā. Krasās iedzīvotāju skaita izmaiņas dažādos gadalaikos, sezonas rakstura mājokļu attīstība piekrastes teritorijās. Dundagas un Rojas novadu interesēs ir kopīgu velomaršrutu izveide un marķēšana dabā. Piemērotu attīstība būtu jābalsta uz sadarbību – tas īpaši attiecas uz vienota jahtu ostu tīkla izveidi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē. Rojas mazās ostas tuvums ir īpaša priekšrocība arī Dundagas novada uzņēmējiem, tai skaitā, tūrisma jomā. Kolkas rags un Slīteres nacionālais parks ir valsts nozīmes tūrisma pievilksanas objekti, - šie objekti visvieglāk sasniedzami, šķērsojot Rojas novadu.
<i>kultūra</i>	Sadarbība kopīgi ar Rojas novadu, Dundagas novadu un Talsu novadu, organizējot Dziesmusvētku ciklu un pašdarbības kolektīvu skates. Kopīgs bibliotēku katalogs, metodiskais darbs bibliotēku attīstībā.
<i>izglītība</i>	Talsu novadā tiek veikta izglītības darba metodiskā vadība sadarbības līguma ietvaros – sadarbības līgums saista Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga novadus. Sadarbība interešu izglītības jomā. Aizklāņu un Melsila ciemu skolēni apmeklē Dundagas novada skolas Kolkas ciemā, t.sk. Mākslas un mūzikas skolu. Virkne Dundagas novada Kolkas pagasta jauniešu izvēlas mācīties Rojas vidusskolā. Talsu, Dundagas un Rojas novadu pašvaldību skolēnu pašpārvaldes dibinājušas skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienību „TAS.ES”.
<i>veselības aprūpe</i>	Rojas novada domes kopīgi ar Dundagas novada domi, kā arī Talsu un Mērsraga novadu domēm un Ventspils pilsētas domi, ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.
<i>sabiedriskā kārtība</i>	Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novados nav nodrošināta atskurbtuves pieejamība. Vēlama visu pašvaldību sadarbība šī jautājuma risinājumā.
<i>satiksme</i>	Rojas novadu un Dundagas novadu vieno valsts reģionālais autoceļš P131 Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka , kas ir satiksmes intensitātes ziņā otrais intensīvākais autoceļš Rojas novadā. Rojas un Dundagas novadus vieno arī samērā intensīvi noslogotais valsts vietējais autoceļš V1307 Ventspils – Dundaga – Melsils , kā arī valsts vietējais autoceļš V1367 Dundaga – Ģipka . Autoceļu rekonstrukcija ir būtiska

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

	abiem novadiem. Dundagas un Rojas novadus vieno 5 dažādi sabiedriskā transporta – autobusa maršruti. Daļa Dundagas novada bērnu izmanto Rojas novada pašvaldības autobusu, lai nokļūtu skolā Kolkā. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Kurzemes reģiona Talsu nodaļa apkalpo Talsu, Rojas, Mērsraga un Dundagas novadus. Rojas novads sadarbībā ar Dundagas novadu iesaistīts reģionālā velomaršruta Ventspils – Mazirbe – Kolka – Roja izveidē.
<i>inženierapgāde</i>	Rojas novada un apkārtējo pašvaldību elektroapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas. Sakaru tīklu pārklājums darbojas bez novadu robežām – Rojas novada teritorijā izvietotie sakaru torņi Melnsilā nodrošina sakaru pakalpojumus arī Dundagas novada teritorijā. Ugunsgrēka gadījumā Rojas novadā esošais Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis nodrošina arī Dundagas novada teritorijas dzēšanu, īpaši Kolkas pagastā. Izveidota apvienotā Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu civilās aizsardzības komisija un apstiprināts apvienotais novadu civilās aizsardzības plāns. Dundagas TV stacija iesaistīta minēto novadu katastrofu pārvaldīšanā civilās aizsardzības plāna ietvaros. Valsts energoinfrastruktūras projekts „Kurzemes loks” skar Talsu, Dundagas, Ventspils un Rojas novadus.
<i>atkritumu saimniecība</i>	SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” vieno Rojas, Talsu, Dundagas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils, Tukuma novadu un Jūrmalas pilsētas intereses.
<i>civilā aizsardzība</i>	Izstrādāts apvienotais Rojas, Mērsraga, Dundagas un Talsu novadu civilās aizsardzības plāns. VUGD Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis apkalpo Kolkas pagastu.

4.3. ROJAS NOVADA KOPĒJĀS INTERESES UN VIENOJOŠĀS TENDENCES AR MĒRSRAGA NOVADU

<i>vide</i>	Baltijas jūras Rīgas jūras līča apsaimniekošana, ugunsdrošības nodrošināšana blakus atrodošos mežu masīvos. Kopīgi ar Mērsraga novadu Rojas novadam saistoši ir novadam piekļaujošās aizsargājamās jūras teritorijas „Rīgas līča rietumu piekraste” aizsardzības noteikumi. Rojas novadu un Mērsraga novadu vieno atrašanās vienotā ūdensobjektā – V 084, nodrošinot atbildīgu rīcību attiecībā uz šī ūdensobjekta piesārņojuma kontroli.
<i>tautsaimniecība</i>	Mērsraga un Engures ostas savā ziņā uzskatāmas par konkurentēm, bet vienlaicīgi arī – par sadarbības partnerēm. Sadarbība īpaši attiecas uz vienota jahtu ostu tīkla izveidi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē. Mērsraga ostas attīstība rada uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējas arī Rojas novada iedzīvotājiem. Arī Mērsraga novads kā vienu no mērķiem tūrisma jomā uzsver jahtu tūrisma attīstību, ko varētu veikt sadarbībā ar Rojas novadu. Tiek nodrošināta tūrisma apskates vietu iekļaušana kopējos informācijas avotos. Mērsraga novadu, tāpat kā Rojas novadu ietekmē krasās iedzīvotāju skaita izmaiņas dažādos gadalaikos. Mērsraga un Rojas novadu interesēs ir kopīgu velomaršrutu izveide un marķēšana dabā.
<i>kultūra</i>	Sadarbība kopīgi ar Rojas novadu, Dundagas novadu un Talsu novadu, organizējot Dziesmusvētku ciklu un pašdarbības kolektīvu skates. Sadarbība norit kultūras darbinieku dienu ietvaros. Rojas novada bibliotēku darbinieki sadarbojas ar Mērsraga novada bibliotēkas darbiniekiem vienotās bibliotēku sistēmas ietvaros, ko vada Talsu galvenā bibliotēka.
<i>izglītība</i>	Mērsraga novada audzēkņi mācās Rojas Mūzikas un mākslas skolā un Rojas vidusskolā.
<i>veselības aprūpe</i>	Rojas novada dome kopīgi ar Mērsraga novada domi, kā arī Talsu un Dundagas

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

	novadu domēm un Ventspils pilsētas domi ir dalībnieks SIA „Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Pašvaldības aģentūra „Talsu novada mutes veselības centrs” sniedz pakalpojumus Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga iedzīvotājiem.
<i>sabiedriskā kārtība</i>	Rojas, Talsu, Dundagas un Mērsraga novados nav nodrošināta atskurbtuves pieejamība. Vēlama visu pašvaldību sadarbība šī jautājuma risinājumā.
<i>satiksme</i>	Rojas novadu un Mērsraga novadu vieno valsts reģionālais autoceļš P131 Tukums – Ķesteriems – Mērsrags – Kolka , kas ir satiksmes intensitātes ziņā otrais intensīvākais autoceļš Rojas novadā. Mērsraga un Rojas novadus vieno 4 dažādi sabiedriskā transporta – autobusa maršruti. VAS „Latvijas Valsts ceļi” Kurzemes reģiona Talsu nodaļa apkalpo Talsu, Rojas, Mērsraga un Dundagas novadus. Rojas novads sadarbībā ar Mērsraga novadu iesaistīts EuroVelo maršruta EV10 izveidē (starp Valdemārpili, Roju un Mērsragu).
<i>būvniecība</i>	Rojas novadā un Mērsraga novadā ar būvniecību saistītus jautājumus risina kopīga būvvalde – Rojas novada apvienotā būvvalde.
<i>inženierapgāde</i>	Rojas novada un apkārtējo pašvaldību elektroapgāde tiek nodrošināta no kopējas vienotas valsts energosistēmas.
<i>atkritumu saimniecība</i>	SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” vieno Rojas, Talsu, Dundagas, Mērsraga, Kandavas, Engures, Jaunpils, Tukuma novadu un Jūrmalas pilsētas intereses.
<i>civilā aizsardzība</i>	Izstrādāts apvienotais Rojas, Mērsraga, Dundagas un Talsu novadu civilās aizsardzības plāns. VUGD Kurzemes reģiona brigādes Talsu daļas Rojas postenis apkalpo Kolkas pagastu.

5. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBA

5.1. INDIKATORI ROJAS NOVADA STRATĒGISKO MĒRĶU IZVĒRTĒŠANAI TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI

Rojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija tiek uzraudzīta, vērtējot **teritorijas attīstības rādītājus**. Šo rādītāju vērtības atjaunojamās reizi gadā, un analizējamās to izmaiņas, salīdzinot ar vēlamajām attīstības tendencēm. Uzraudzības sistēmas ietvaros norādīti arī datu ieguves avoti un atbildīgā institūcija par datu vākšanu. Uzraudzības sistēma teritorijas attīstības rādītāju griezumā izstrādāta digitāli – Microsoft Excel programmā, lai atvieglotu tālāku detalizētu datu apstrādi un datu analīzi. Digitāli veidotā uzraudzības sistēma ir ilgtspējīgas attīstības stratēģijas sastāvdaļa.

© SM1

osta un darbs

Attīstīt novada unikālo izdevību – ostu Rojā, nodrošinot Rojas novada atpazīstamību un stimulējot sadarbībā un līdzatbildībā balstītu ekonomisko izaugsmi Rojas novada specializācijas jomās.

INDIKATORS	BĀZES VĒRTĪBA/ gads	VĒLAMĀ VĒRTĪBA 2030.GADĀ	VĒLAMĀ ATTĪSTĪBAS TENDENCE
Teritorijas attīstības gada indekss	+0,199 /2013.		↑
Bezdarba līmenis Rojas novadā	4,19% /2013.		→
Vidējā darba alga neto (EUR)	325/2013.	550	↑
Iedzīvotāju ienākumu nodokļa ieņēmumi /1 iedz. (EUR)	386/2013.		↑
Privātajā sektorā strādājošo īpatsvars	80,5%/2012.		→
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās vienības novadā	179/2012.		↑
Rojas ostas kopējais kravu apjoms (tūkst. t)	40/2013	70	↑
Apkalpoto jahtu skaits Rojas ostā	181/2013	300	↑
Nekoptu, aizaugušu LIZ īpatsvars no visām LIZ	16%/2013.		↓
Atjaunoto mežu platības pret kailcīršu platībām	134%/2013.		→
Aktīvi darbojošos uzņēmumu skaits zivsaimniecības nozarē	10/2012.		↑
Tūristu nakšņošanas vietu skaits novadā	543/2013.	600	↑
4G tipa Interneta pieslēguma iespējamība novadā	50%/2013.	90%	↑
Autoceļa P 131 Selgas ielas posms rekonstruēts		✓	
Novadā tiek piedāvāta arodapmācība		✓	
Rojas novada sadraudzības pašvaldību skaits	2 /2014.	4	↑
Unikāla rakstura gadskārtēji pasākumi Rojas novadā	2/2014.	4	↑
Dabā marķēti velomaršruti Rojas novadā	1/2013.	5	↑

© SM2

vide un attīstība

Pilnveidot iedzīvotāju dzīves vidi, uzturot līdzsvaru starp attīstību un ilgtspējīgu vides pieejamību un uzsverot sabiedrības līdzdalības lomu vides kvalitātes uzlabošanā.

INDIKATORS	BĀZES VĒRTĪBA/ gads	VĒLAMĀ VĒRTĪBA 2030.GADĀ	VĒLAMĀ ATTĪSTĪBAS TENDENCE
Mežu īpatsvars novada teritorijas bilancē	76,4% /2014.		→
Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars novadā	4,63%/2014.		→
Rojas novada upju ekoloģiskā kvalitāte	labā		→
Rojas novada pazemes ūdeņu ķīmiskā kvalitāte	labā		→
Valsts reģionālie autoceļi ar labas kvalitātes melno segumu	34,00%/2013.	100%	↑
Valsts vietējie autoceļi ar melno segumu	2,93%/2013.	30,0%	↑
Pašvaldības ceļu ar melno segumu īpatsvars	10,3%/2014.	20%	↑

ROJAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Ciema ielu un ceļu ar melno segumu īpatsvars	27,5%/2014.	50%	↑
Centralizētas ūdensapgādes pieejamība Rojā un Rudē	95%/2014.	100%	↑
Centralizētas kanalizācijas pieejamība Rojā un Rudē	93%/2014.	100%	↑
Atkritumu dalītās vākšanas laukumi novada teritorijā	7/2014.	12	↑
Daudzdzīvokļu un ēku skaits ar uzlabotu energoefektivitāti	1/2014	6	↑
Sabiedrisko ēku skaits ar uzlabotu energoefektivitāti	6/2014	9	↑
Publisko ēku skaits ar atbilstošu vides pieejamību	4/2014.	10	↑
Ar novada biedrību līdzdalību īstenotie projekti Rojas novadā	4/2014.	30	↑

© SM3

cilvēks

Stimulēt vispusīgi attīstītu, radošu personību un kvalitatīva darbaspēka veidošanos novadā, nodrošinot atbilstošas izglītības iespējas mūža garumā, priekšnoteikumus jaunrades izpausmēm un veicinot aktīvu un veselīgu dzīvesveidu.

INDIKATORS	BĀZES VĒRTĪBA/ gads	VĒLAMĀ VĒRTĪBA 2030.GADĀ	VĒLAMĀ ATTĪSTĪBAS TENDENCE
Iedzīvotāju skaits (Rojas novada pašvaldības dati)	4415 /2014.		→
Demogrāfiskā slodze	562/2014.	540	↓
Skolēnu skaits Rojas vidusskolā	344/2014.	380	↑
Audzēkņu skaits profesionālās ievirzes skolās	188/2014.	200	↑
Mūžizglītībā izglītojamo skaits gadā	0/2014.	30	↑
Sabiedrisko organizāciju skaits novadā	27/2014.		↑
Iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	46,71%/2013.	60%	↑
Pašdarbības kolektīvu skaits novadā	11/2013.		→
Apmeklētāju skaits novada bibliotēkās gadā	24146/2013.		↑
Personu skaits ģimenēs, kurām noteikts trūcīgā statuss	89/2013.		↓
Rekonstruēts Rojas stadions		✓	
Izveidota apgaismota skriešanas – slēpošanas trase		✓	

Vēlamā tendence
pieaugumam

Vēlamā tendence
samazinājumam

Vēlamā tendence
stabilitātei

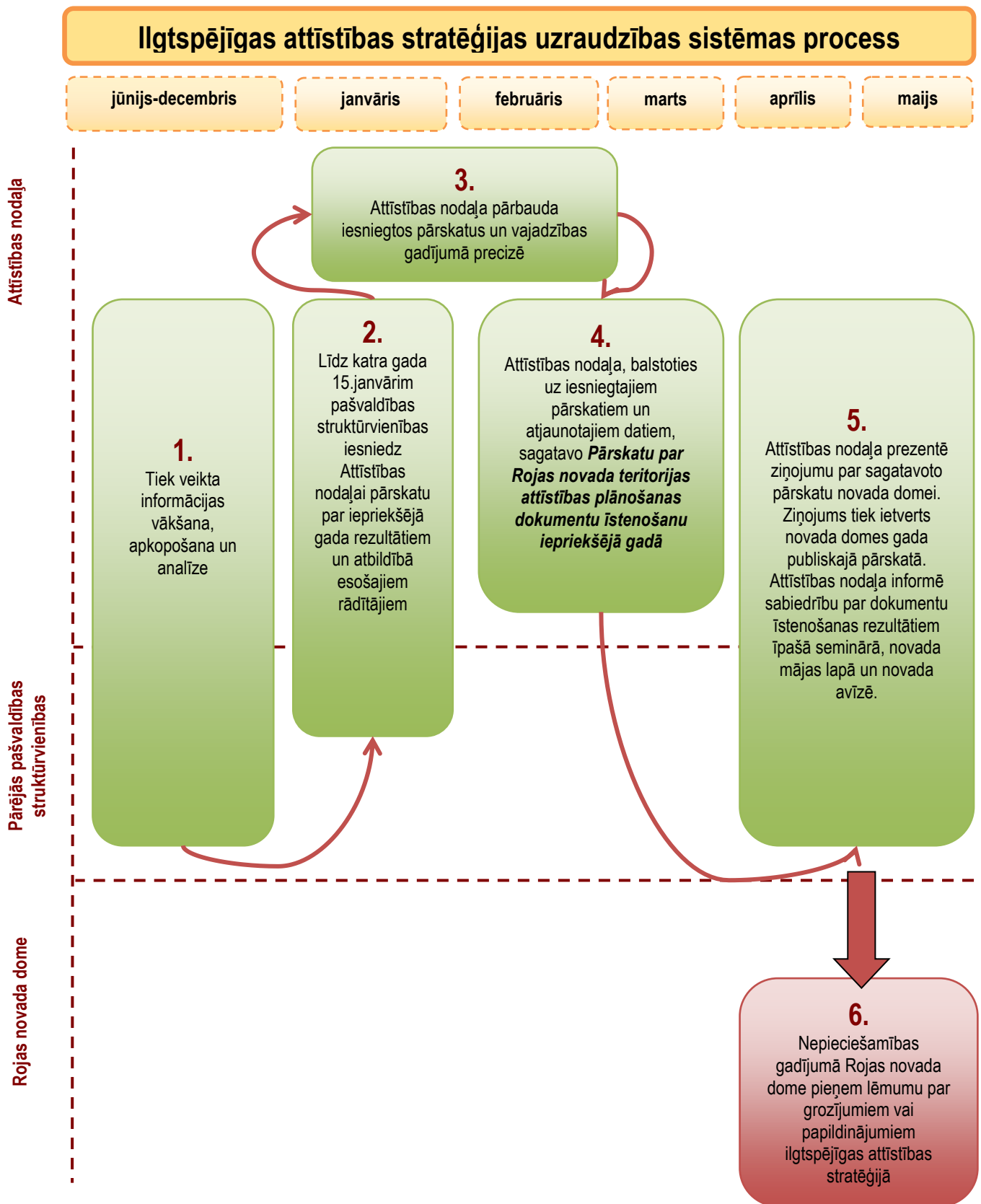

8. TABULA

Indikatori stratēģisko mērķu izvērtēšanai. Avots: Rojas novada pašvaldība

5.2. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMAS PROCESS

Galvenā atbildīgā struktūrvienība par ilgtspējīgas attīstības stratēģijas uzraudzību ir Rojas novada domes attīstības nodaļa, kas ir atbildīga par vienota uzraudzības sistēmas ietvara nosūtīšanu Rojas novada iestādēm un struktūrvienībām, norādot attiecīgo atbildībā esošo rādītāju kopumu. Divu mēnešu laikā pēc novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pieņemšanas novada domē, attīstības nodaļa rīko sanāksmi, lai iepazīstinātu visas domes iestādes un struktūrvienības ar to uzdevumiem ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanas un uzraudzības gaitā. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas uzraudzība noris līdztekus novada attīstības programmas uzraudzībai.

1. SHĒMA

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas uzraudzības sistēmas process. Avots: Rojas novada pašvaldība

6. TABULU, ATTĒLU, SHĒMU UN KARTOSHĒMU SARAKSTS

TABULAS			
1.	Mērķu apzīmējumu skaidrojums		16
2.	Jomu apzīmējumu skaidrojums		17
3.	Ilgtermiņa mērķu un stratēģisko mērķu mijiedarbība		18
4.	Katram stratēģiskajam mērķim atbilstošie ilgtermiņa mērķi (ilgtermiņa prioritātes)		19
5.	Rojas novada mērķu atbilstība augstāka līmeņa ilgtspējīgas attīstības stratēģiju dokumentiem		20
6.	Rojas novada mērķu atbilstība augstāka līmeņa ilgtspējīgas attīstības stratēģiju dokumentiem		30
7.	Vēlamais tehniskā rakstura publisko pakalpojumu klāsts dažāda rakstura apdzīvotajās vietās		33
8.	Indikatori stratēģisko mērķu izvērtēšanai		45
ATTĒLU KOLĀŽAS			
1.	Vizuāls ieskats Rojas novada dabas teritorijās, kultūrvēsturiskajās vietās un ainaviski vērtīgajās teritorijās		37
SHĒMAS			
1.	Ilgspējīgas attīstības stratēģijas uzraudzības sistēmas process		47
KARTOSHĒMAS			
1.	Galvenās funkcionālās telpas, nozīmīgākie telpiskās struktūras elementi, to izmaiņas		25
2.	Apdzīvojuma struktūra un sociāla rakstura publisko pakalpojumu klāsts, priekšlikumi attīstības centru izvietojumam		31
3.	Apdzīvojuma struktūra un tehniska rakstura publisko pakalpojumu un infrastruktūras klāsts, galvenie transporta koridori		35
4.	Dabas teritoriju telpiskā struktūra, kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas, ainaviski vērtīgās teritorijas		39

7. IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

PUBLIKĀCIJAS	
1.	Eberhards G., Lapinskis J. Baltijas jūras Latvijas krasta procesi. – KALME, Latvijas Universitāte, 2008.
2.	Klimata mainība Latvijā: aktualitātes un piemērošanās pasākumi. – KALME, Valsts pētījumu programma Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi, Rīga, 2009.
3.	Nelessen A.C, Visions for a New American Dream – American Planning Association, Chicago, 1994.
NEPUBLICĒTIE MATERIĀLI	
4.	Klavina I. Strategic Plan Framework for Talsi. – Rotterdam: Institute for Housing and Urban Development Studies, 1997.
5.	Pārskats par attīstību Talsu pilsētas izglītības sfērā 1999./2000.gadā. – Talsu pilsētas domes arhitektūras un plānošanas nodaļa, 2000.
6.	Rojas novada attīstības programma – Roja, 2011.
7.	Rojas novada ceļu kartes – Roja, 2012.
8.	Talsu pilsētas attīstības plāns. Attīstības programma 1998 – 2010. – Talsu pilsētas dome, 1998.
9.	Ziemeļkurzemes NVO atbalsta centra attīstības stratēģija 2013. – 2017.gadam - Talsi, 2012.
INTERNĒTĀ AVOTI	
10.	Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes – http://data.csb.gov.lv . Skatīts 2014.gada augustā – decembrī.
11.	Dundagas novada attīstības programma – http://www.dundaga.lv . Skatīts 2014.gada novembrī.
12.	Mērsraga novada attīstības programma – www.mersrags.lv - skatīts 2014.gada novembrī.
13.	Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015. – 2020.gadam Kurzeme 2020. – 1 redakcija - http://www.kurzemesregions.lv/userfiles/files/KPR%20AP%20projekts_24_11_2014%20(2)(2).pdf - skatīts 201.gada februārī
14.	Kurzemes plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma - http://www.kurzemesregions.lv . Skatīts 2014.gada oktobrī.
15.	Kurzemes plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums (2006. – 2026.)– http://www.kurzemesregions.lv . Skatīts 2014.gada oktobrī.
16.	Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam – http://www.nap.lv/upload/lia_1redakcija_pilnv_final.pdf skatīts 2014.gada oktobrī.
17.	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020.g. – file:///C:/Users/xx/Downloads/20121220_NAP2020_apstiprinats_LV.pdf - skatīts 2014.gada septembrī.
18.	Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei – www.kurzemesregions.lv Skatīts 2014.gada augustā - decembrī.
19.	Pētījumi un publikācijas – http://www.vraa.gov.lv . Skatīts 2014.gada septembrī.
20.	Rojas novada domes 2013.gada publiskais pārskats http://www.roja.lv/upload/docs/AttNod/RND_pp_2013.pdf skatīts 2014.gada novembrī.
21.	Rojas novada sociālā dienesta darbības un attīstības stratēģiskais plāns 2013. – 2018.gadam http://www.roja.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=535&Itemid=497 skatīts 2015.gada janvārī.
22.	Rojas novada teritorijas plānojums - http://www.roja.lv . Skatīts 2014.gada novembrī.
23.	Satiksmes intensitāte – http://www.lvceli.lv . Skatīts 2014.gada septembrī.
24.	Talsu novada attīstības programma 2014. – 2020.gadam - http://www.talsi.lv/attistibas-programma skatīts 2014.gada oktobrī.
25.	Uzņēmumu datu bāzes – www.lursoft.lv skatīts 2014.gada decembrī
26.	Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2010. – 2015. gadam – http://www.meteo.lv – skatīts 2014.gada novembrī.
27.	Ventspils novada attīstības programma 2011. – 2017.gadam - http://ventspilsnovads.lv – skatīts 2014.gada oktobrī.

8. SUMMARY

Roja Region Sustainable Development Strategy is a development document giving the future vision for Roja Region till 2030, setting strategic objectives, long term priorities and municipal specialization based on an analyse of existing situation in municipal areas – environment, cultural heritage, distribution of population, employment, economic sector, culture environment, education, active lifestyle, social aid, traffic, housing, engineering supply, communal service, regional image and governance. The document shows the compliance between Roja Region Sustainable Development Strategy, Kurzeme Planning Region Sustainable Development Strategy and Latvia Sustainable Development Strategy – Latvia 2030.

Roja Region Sustainable Development Strategy has set three strategic objectives:

☉ **SM1 – port and job**

To develop the unique possibility of the region – the port of Roja, providing identification of the Roja region and inducing economic activity in the areas of Roja region specialisation, based on cooperation and co-responsibility.

☉ **SM2 – environment and development**

To improve the living environment of inhabitants, maintaining the balance between development and sustainable accessibility of environment and emphasizing the role of public participation to enrich the quality of environment.

☉ **SM3 – human**

To stimulate formation of exhaustively developed, creative personalities and qualitative labour force in the region, ensuring adequate possibilities for lifelong education, preconditions for creative displays and encouraging active and healthy lifestyle.

Strategic objectives and long term priorities (long term objectives) are the basis for Roja Region spatial development perspective that is displayed in text and in graphics in four angles of view: the main functional spaces; structure for distribution of population and public services with social character; structure for distribution of population and public services with technical character; spatial structure for nature and culture territories.

Roja Region Sustainable Development Strategy comprises a monitoring system according to a set of indicators for each strategic objective and the process system for monitoring.

The basic ideas for Roja Region Sustainable Development Strategy have been set within a process of broad public participation. The planning process materials are bound in a separate volume showing an overview of the planning process.